

Na osnovu člana 48., člana 31. stav (1) i člana 36. stav (2) Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj 10/08), federalni ministar finansija-federalni ministar finansija, d o n o s i

P R A V I L N I K

O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Uvodna odredba

Član 1.

(1) Ovim pravilnikom detaljnije se propisuje primjena odredaba Zakona o porezu na dohodak (u daljem tekstu: Zakon), način utvrđivanja oporezivog dohotka, način utvrđivanja godišnje porezne osnovice, način obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak, kriteriji plaćanja poreza na dohodak od samostalnih djelatnosti u godišnjem paušalnom iznosu, oblik i način vođenja porezne kartice, oblik i način popunjavanja poreznih prijava i drugih evidencija, oblik i sadržaj poslovnih knjiga i evidencija na osnovu kojih se utvrđuje dohodak od samostalnih djelatnosti, način obračuna ubrzane amortizacije, oblik i sadržaj evidencija o dobicima koji se daju u nagradnim igrama i igrama na sreću i dr.

(2) Sastavni dio ovog pravilnika su obrasci: Zahtjev za izdavanje porezne kartice PK–1001, Porezna kartica PK–1002, Obračunski list plaća OLP-1021, Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima GIP-1022, Akontacija poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti AUG-1031, Akontacija poreza po odbitku na prihode od drugih samostalnih djelatnosti ASD-1032, Prijava poreza na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti PDN-1033, Prijava poreza na prihod od imovine i imovinskih prava PIP-1034, Knjiga prihoda i rashoda KPR-1041, Knjiga prometa KP-1042, Popisna lista dugotrajne imovine PLDI-1043, Evidencija potraživanja i obaveza EPO-1044, Godišnja prijava poreza na dohodak GPD-1051, Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti GPZ-1052, Specifikacija za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti SPR-1053 i Pregled prihoda i rashoda od iznajmljivanja nepokretne imovine PRIM -1054.

Član 2.

(1) Porezni obveznik poreza na dohodak je fizičko lice iz člana 2. Zakona.

(2) Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obaveze koje proističu iz dohotka što ga je ostavilac ostvario do svoje smrti, do vrijednosti naslijedene imovine. Dohodak ostavioca utvrđuje se na osnovu prijave koju podnosi nasljednik ili na osnovu procjene Porezne uprave Federacije BiH (u daljem tekstu: Porezna uprava).

3. Predmet oporezivanja

Član 3.

(1) Predmet oporezivanja je dohodak koji fizičko lice iz člana 2. Zakona ostvari u toku poreznog perioda iz svih izvora utvrđenih članom 4. Zakona, a koji čini razliku između ostvarenih prihoda koji se, u smislu odredbi Zakona, smatraju oporezivim prihodima i rashoda koji se kao nužni za ostvarenje tih prihoda, mogu odbiti.

(2) U skladu sa članom 14. stav (1) Zakona, predmet oporezivanja su i svi prihodi od nesamostalne i/ili samostalne djelatnosti, kao i po osnovu imovine i imovinskih prava, ostvareni u novcu i / ili u stvarima i / ili uslugama, po osnovu obavljanja neregistrirane djelatnosti (radom na crno ili obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa).

(3) Kod utvrđivanja osnovice za oporezivanje prihoda iz stava (2) ovog člana, rashodi koje je imalo fizičko lice koje je te prihode ostvarilo, ne mogu se odbiti.

II. OPĆI PRINCIPI UTVRĐIVANJA DOHOTKA I OPOREZIVOG DOHOTKA

1. Prihodi koji se ne smatraju dohotkom

Član 4.

(1) U skladu sa tačkom 3) člana 5. Zakona, dohotkom se ne smatraju pomoći i druga primanja, osim plaće, koja se stiču po osnovu:

- Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica;
- Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica;
- Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica;
- Zakona o pravima ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata.

(2) U skladu sa tačkom 11) člana 5. Zakona, prihodi zaposlenika po osnovu naknada koje su regulirane kolektivnim ugovorima, ne smatraju se dohotkom do iznosa utvrđenog općim aktom poslodavca, Općim kolektivnim ugovorom, odnosno granskim kolektivnim ugovorom.

2. Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak

Član 5.

U skladu sa tačkom 5) člana 6. Zakona, porez na dohodak ne plaća se na nagrade koje primaju članovi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, kao i nagrade koje fizičko lice dobije po osnovu tehničko-tehnološke inovacije.

3. Osnovica poreza na dohodak

Član 6.

(1) Osnovicu poreza na dohodak iz člana 7. stav (1) Zakona čine svi oporezivi dohoci, osim onih iz stava (2) ovog člana, koje rezidentni porezni obveznik ostvari u toku poreznog perioda iz jednog ili više izvora utvrđenih članom 4. Zakona, i to:

1. dohodak od nesamostalne djelatnosti
- +
2. dohodak od samostalne djelatnosti
- +
3. dohodak od imovine i imovinskih prava
- +
4. dohodak od ulaganja kapitala
- +
5. dohodak od učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću

=
ukupan dohodak

1. preneseni porezni gubitak iz člana 26. Zakona

-
2. lični odbitak u skladu sa članom 24. Zakona

=
porezna osnovica

(2) U poreznu osnovicu ne uključuju se oporezivi dohoci na koje je porez na dohodak obračunat i naplaćen po odbitku u toku poreznog perioda, a koji se u smislu člana 27. stav (6), člana 32. st. (2) i (3), člana 33. stav (3) i člana 34. stav (2) Zakona, smatraju konačnom poreznom obavezom, kao ni dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti na koji se, u skladu sa članom 31. Zakona, porez plaća u paušalnom iznosu.

4. Princip blagajne

Član 7.

(1) Pri utvrđivanju oporezivog dohotka prihodi i rashodi utvrđuju se prema principu blagajne.

(2) Prema principu blagajne u obzir se uzimaju samo oni prihodi i rashodi koji su doveli do promjene stanja u blagajni (iznos gotovine, stanje na bankovnom računu i sl.). Prihodi se smatraju primljenim kada porezni obveznik njima može raspolagati. Rashodi se smatraju nastalim u trenutku kada su umanjili prihod obveznika.

(3) Novčani iznos prihoda i rashoda u stvarima utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost je cijena koja bi se ostvarila pri prodaji uobičajenom poslovnom prometu.

(4) Izuzetno, princip blagajne ne odnosi se na:

1. rashode za nabavku dugotrajnih privrednih dobara koji su uneseni u popis dugotrajne imovine i isti se ne odbijaju odmah, već putem godišnjih otpisa (amortizacije);
2. rashode za sticanje kapitalnih potraživanja (potraživanja po osnovu zajmova, vrijednosni papiri i dr.) koji se kod utvrđivanja dohotka ne mogu odbiti;
3. rashode nastale otplatom kredita, a koji se u ovom slučaju mogu odbiti samo u visini plaćenih kamata;
4. prihode i rashode koji su načinjeni za račun i u ime trećeg lica (prolazne stavke i sl.).

III. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NESAMOSTALNE DJELATNOSTI

1. Nesamostalna djelatnost

Član 8.

- (1) Nesamostalnom djelatnošću po osnovu koje se ostvaruju prihodi u smislu člana 10. Zakona, smatra se djelatnost u kojoj zaposlenik obavlja djelatnost po uputama poslodavca.
- (2) Za odlučivanje o tome da li se radi o nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti odlučujuća je cjelovita slika međusobnih odnosa, s tim da nesamostalnu djelatnost karakterišu slijedeće činjenice:
 - poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada,
 - poslodavac stavlja na raspolaganje zaposleniku sredstva za rad (npr. poslovni prostor sa opremom, radnu odjeću, potreban materijal i dr.),
 - poslodavac snosi poslovne izdatke za zaposlenika (putne troškove, dnevnice, terenski dodatak, naknada za odvojeni život i dr.),
 - poslodavac zaposleniku isplaćuje redovnu plaću,
 - poslodavac snosi isplate naknada za obavljanje nesamostalne djelatnosti i za vrijeme odmora i bolesti zaposlenika,
 - zaposlenik pri obavljanju djelatnosti koristi samo svoju sposobnost (fizičku ili umnu) a ne i kapital,
 - zaposlenik je obavezan da ima određeni učinak ali ne i određeni uspjeh.

2. Poslodavac

Član 9.

- (1) Poslodavci su pravna ili fizička lica koja zapošljavaju fizička lica i koja im za rad isplaćuju naknadu.
- (2) Obaveze poslodavca imaju i:
 - isplatioci dohotka od druge samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 1) Zakona,
 - porezni obveznici rezidenti koji su zaposleni u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države ili međunarodnoj organizaciji koja ima diplomatski imunitet,
 - porezni obveznici koji dohodak direktno ostvaruju iz inostranstva.

3. Zaposlenik

Član 10.

- (1) Zaposlenici su fizička lica koja obavljaju nesamostalnu djelatnost i koja po tom osnovu ostvaruju prihode.
- (2) Članovi predstavničkih organa svih nivoa vlasti i lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) u dijelu dohotka koji ostvaruju po osnovu tih djelatnosti, oporezuju se kao zaposlenici.

4. Prihodi od nesamostalne djelatnosti

Član 11.

- (1) Prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se sva primanja zaposlenika koja on ostvari po osnovu rada, bez obzira pod kojim nazivom ili u kojem obliku su isplaćena.
- (2) Prihodima od nesamostalne djelatnosti u smislu člana 10. stav (2) Zakona smatraju se i:
 1. prihodi za rad ili usluge obavljene izvan redovnog radnog vremena (prekovremeni rad, noćni rad dežurstvo i sl.),
 2. prihodi koje zaposleniku isplati treće lice sa ili bez dogovora sa poslodavcem (provizije, popusti, napojnice, nagrade i sl.) i svi drugi prihodi koje zaposlenik ostvari od trećeg lica po osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti za poslodavca,
 3. naknade isplaćene za rad koji kod poslodavca u toku mjeseca ne traje duže od 10 dana ili 80 sati i koje iznose najviše 250,00 KM.

Član 12.

- (1) Koristima iz člana 10. stav (3) Zakona smatraju se primanja zaposlenika u stvarima i uslugama koja se mogu izraziti novčano.
- (2) Vrijednost primanja u stvarima i uslugama iz stava (1) ovog člana utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodatu vrijednost u mjestu davanja stvari, odnosno izvršenja usluga.
- (3) Koristima u smislu stava (1) ovog člana smatra se i preuzimanje i izmirivanje porezne obaveze zaposlenika od strane poslodavca.
- (4) Kod slučaja primanja stvari ili usluga po cijeni nižoj od tržišne, poslodavac mora utvrditi razliku između tržišne cijene i cijene koju je platio zaposlenik. Razlika između tržišne cijene i cijene koju je platio zaposlenik smatra se prihodom od nesamostalne djelatnosti.

Član 13.

- (1) Kod korištenja nekretnina vrijednost prihoda čini iznos zakupnine prema tržišnim cijenama u mjestu gdje se nekretnine nalaze.
- (2) Kod korištenja vozila prihod se utvrđuje prema obimu stvarnog korištenja vozila u privatne svrhe prema evidenciji o pređenoj kilometraži na način da se pređena kilometraža množi sa 20% prosječne cijene naftnih derivata po pređenom kilometru.
- (3) Kod korištenja kredita uz kamatnu stopu ispod visine prosječne godišnje kamatne stope koje daju banke, vrijednost prihoda se utvrđuje u visini razlike kamata obračunatih primjenom prosječne kamatne stope i ugovorene beneficirane kamatne stope.
- (4) Kod ugošćavanja, vrijednost prihoda se utvrđuje prema tržišnim cijenama u mjestu ugošćavanja.
- (5) Podaci o prihodima po osnovu koristi unose se u obračunski list plaća zaposlenika i druge propisane evidencije koje je dužan voditi poslodavac.

5. Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti

Član 14.

Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:

- 1) naknade troškova službenog putovanja i to:
 - a) dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, prema Odluci o visini dnevnica za službeno putovanje za budžetske korisnike u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 50/07 i 10/08), s tim da se dnevnice u zemlji umanjuju za 30% u slučaju kada je obezbjeđena besplatna ishrana, u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja („Službene novine Federacije BiH“, br. 75/04, 43/07 i 3/08),
 - b) troškovi prevoza na službenom putovanju u visini stvarnih troškova,
 - c) troškovi noćenja na službenom putovanju u visini stvarnih troškova u hotelu, izuzev hotela de luxe kategorije,
 - d) naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u visini 20% cijene 1l utrošenog goriva po pređenom kilometru.
- 2) naknade ostalih troškova zaposlenicima i to:
 - a) naknada troškova prevoza na posao i sa posla u visini koštanja cijene karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prevoza, a u slučaju korištenja vlastitog automobila saglasno unutrašnjim aktima u visini od 20% od cijene 1l benzina po pređenom kilometru na odobroj relaciji od mjesta stanovanja do mjesta rada, a najviše do iznosa cijene jedne i po mjesečne karte u javnom saobraćaju na odobroj relaciji,
 - b) naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) u visini do 2% od prosječne neto plaće u Federaciji prema posljednjem statističkom objavljenom podatku,
 - c) naknada za smještaj rukovodećih državnih službenika pod uslovima iz člana 23. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće ("Službene novine Federacija BiH", br. 34/04, 56/04, 68/05 i 33/06), u visini 300,00 KM mjesečno, i na ime troškova odvojenog života 50% od prosječne mjesečne plaće ostvarene u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
 - d) naknada za smještaj rukovodilaca federalnog organa izvršne vlasti (premijera, zamjenika premijera i ministara Vlade Federacije BiH), pod uslovima iz čl. 27. i 28. Uredbe iz prethodne tačke, u visini od 500 KM mjesečno, i na ime troškova odvojenog života 70% od prosječne mjesečne plaće ostvarene u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
 - e) naknada za rad na terenu (terenski dodatak) pod uslovom da se rad obavlja van mjesta zaposlenja i da traje duže od 20 dana neprekidno, i to:

- 20% od iznosa propisane dnevnice, ako su na terenu obezbjeđeni smještaj i ishrana od strane poslodavca;
- do visine propisane dnevnice ako je na terenu obezbjeđen samo smještaj;
- do 70% iznosa propisane dnevnice, ako je na terenu obezbjeđena samo ishrana.

f) regres za godišnji odmor u visini prosječne neto plaće u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije isplate ili u visini 70% plaće zaposlenika utvrđene rješenjem o plaći, isplaćene u posljednja tri mjeseca,

g) otpremnina prilikom odlaska u penziju u visini šest neto plaća zaposlenika koje su mu isplaćene u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjem statističkom podatku, ako je to povoljnije za zaposlenika, kao i otpremnina koja se isplaćuje kod prestanka radnog odnosa zbog tehnološkog viška najmanje u visini jedne trećine prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca,

h) naknade troškova liječenja teško oboljelih zaposlenika u visini stvarnih troškova prema dokumentaciji,

i) naknada troškova sahrane u slučaju smrti zaposlenika ili članova njegove uže porodice, u visini stvarnih troškova sahrane, a najviše do iznosa tri prosječne neto plaće zaposlenika za prethodna tri mjeseca,

j) jubilarne nagrade za navršeni određeni broj godina neprekidnog radnog staža zaposlenika kod istog poslodavca i to:

- za navršenih pet godina 0,5 prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih deset godina 1 prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih petnaest godina 1,25 prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih dvadeset godina ... 1,50 prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih dvadesetpet godina 1,75 prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih trideset godina 2 prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih tridesetpet godina ... 2,50 prosječne mjesečne neto plaće

Osnovica za utvrđivanje visine jubilarne nagrade je prosječna plaća ostvarena u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, u momentu isplate iste, a prema posljednjem statističkom podatku,

3) novčane pomoći zaposlenicima i to:

a) novčane pomoći u slučaju:

- teške invalidnosti zaposlenika (najmanje 60% invaliditeta),

- teške bolesti zaposlenika ili članova njegove uže porodice i

- hirurških intervencija na zaposleniku izvršenih iz zdravstvenih razloga i po preporuci ljekara, jednokratno u visini tri prosječne plaće zaposlenika isplaćene u prethodna tri mjeseca ili u visini tri prosječne neto plaće u Federaciji prema posljednjem statističkom podatku, ako je to povoljnije za zaposlenika.

Član 15.

Prihodima od nesamostalne djelatnosti ne smatraju se koristi koje poslodavac daje zaposleniku, a koje su u interesu obavljanja djelatnosti i to:

- 1) posebna radna odjeća sa znakom poslodavca,
- 2) posebni ljekarski pregledi po osnovu posebnih propisa,
- 3) sistematski kontrolni ljekarski pregledi za sve zaposlene,
- 4) razni oblici obrazovanja i stručnog usavršavanja u vezi sa djelatnosti koji su neophodni za ostvarivanje prihoda poslodavca i sl.

6. Utvrđivanje i plaćanje akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti

Član 16.

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se mjesečno po stopi iz člana 9. Zakona, od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjena za obračunate i uplaćene obavezne doprinose iz plaće i za iznos mjesečnih ličnih odbitaka iz člana 24. st. (1) do (5) Zakona.

(2) Pri utvrđivanju mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti lični odbici utvrđuju se na osnovu porezne kartice (obrazac PK-1002) koju zaposlenik dostavi poslodavcu pri zasnivanju ili u toku radnog odnosa. Iznos ličnog odbitka se utvrđuje množenjem ukupnog faktora ličnog odbitka iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka (300,00 KM).

(3) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, pri utvrđivanju akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti bez porezne kartice, osnovica poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između oporezivih prihoda od nesamostalne djelatnosti i obaveznih doprinosa iz osnovice.

(4) Lični odbici koji se rezidentnom poreznom obvezniku mogu priznati na osnovu porezne kartice kod utvrđivanja osnovice za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, iznose:

- a) 300,00 KM - osnovni lični odbitak poreznog obveznika
- b) 150,00 KM - za izdržavanog bračnog druga,
- c) 150,00 KM - za prvo dijete,
- d) 210,00 KM - za drugo dijete,
- e) 270,00 KM - za treće izdržavano dijete i svako dalje izdržavano dijete,
- f) 90,00 KM - za svakog drugog izdržavanog člana uže porodice,
- g) 90,00 KM - za vlastitu invalidnost i invalidnost svakog člana uže porodice koje porezni obveznik izdržava.

(5) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti na prihode ostvarene u stvarima i uslugama obračunava se na tržišnu vrijednost tih koristi sa uračunatim porezom na dodatnu vrijednost.

(6) Akontacija poreza na prihode koje ostvare učenici i studenti preko ueničkih i studentskih zadruga obračunava se na razliku između stvarno isplaćenih prihoda i neoporezivog dijela utvrđenog na osnovu člana 6. tačka 8. Zakona. Ako je mjesečni iznos prihoda koji premašuje neoporezivi dio prihoda manji od 250,00 KM porez se obračunava na način iz člana 27. stav 5. Zakona, a ako je taj iznos veći od 250,00 KM, na razliku koja premašuje iznos od 250,00 KM porez se obračunava na način utvrđen članom 27. stav 3. i/ili 4. Zakona i u tom slučaju učenici i studenti mogu koristiti lične odbitke iz člana 24. Zakona.

7. Utvrđivanje osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti kod naknada za rad ugovorenih u iznosu koji ne sadrži obavezne doprinose iz naknade

Član 17.

(1) U slučaju da poslodavac sa zaposlenikom ugovori isplatu naknade za rad u iznosu koji čini razliku između bruto naknade i obaveznih doprinosa iz te naknade, tada će poslodavac biti dužan, shodno članu 10. stav (1) Zakona, da ugovoreni iznos naknade preračuna u bruto iznos. Bruto iznos naknade može se utvrditi množenjem ugovorenog iznosa naknade sa koeficijentom zbirne stope obaveznih doprinosa iz plaće:

zbirna stopa doprinosa x 100

----- : 100 + 1 = koeficijent

100 - zbirna stopa doprinosa

(2) U slučaju da poslodavac umjesto u novcu plaću zaposleniku nadoknadi u materijalnim dobrima i/ili uslugama, prema članu 12. stav (2) i članu 16. stav (5) ovog pravilnika, tržišna vrijednost tih stvari i/ili usluga sa uračunatim PDV-om, smatra se neto naknadom u kojoj je sadržan porez, koja se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak mora preračunati u bruto iznos primjenom koeficijenta iz stava (1) ovog člana.

(3) Isto tako, koristi koje se, prema članu 12. ovog pravilnika, smatraju prihodima od nesamostalnih djelatnosti čija se vrijednost utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti, tretira se kao neto prihod zaposlenika, koji se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak mora preračunati u bruto iznos primjenom koeficijenta iz stava (1) ovog člana.

8. Porezna kartica

8.1. Izdavanje porezne kartice

Član 18.

(1) Porezna kartica (obrazac PK-1002) je evidencija sa podacima o ukupnom faktoru ličnog odbitka poreznog obveznika - rezidenta na osnovu kojeg on ostvaruje svoje pravo na osnovni lični odbitak i umanjenje porezne osnovice po osnovu izdržavanja članova uže porodice i/ili po osnovu eventualne invalidnosti tih članova ili samog poreznog obveznika. Poreznu karticu besplatno izdaje Porezna uprava na pismeni dokumentovani zahtjev poreznog obveznika.

(2) Obveznici poreza na dohodak po osnovu nesamostalne djelatnosti (zaposlenici) na osnovu porezne kartice stiču pravo na umanjenje porezne osnovice već kod utvrđivanja i plaćanja mjesečne akontacije poreza, ukoliko su svoju poreznu karticu dostavili svom poslodavcu odnosno isplatiocu dohotka po osnovu nesamostalne djelatnosti.

(3) Fizičko lice koje zasniva radni odnos, kako bi ostvarilo pravo na lični odbitak prilikom utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na plaću, dužno je prije zasnivanja ili odmah po zasnivanju radnog odnosa Poreznoj upravi podnijeti popunjeni pismeni zahtjev i odgovarajuću vjerodostojnu dokumentaciju o izdržavanim članovima uže porodice i/ili invaliditetu, na osnovu koje će Porezna uprava utvrditi ukupan faktor ličnog odbitka koji će iskazati u poreznoj kartici poreznog obveznika. Na osnovu utvrđenog faktora poslodavac, kojem je zaposlenik dostavio svoju poreznu karticu, dužan je pri svakoj isplati oporezivih prihoda po osnovu nesamostalne djelatnosti poreznu osnovicu za obračun akontacije poreza na dohodak umanjiti za iznos ličnog odbitka koji se izračunava množenjem ukupnog faktora iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka.

(4) Poslodavac je dužan poreznu karticu zaposlenika čuvati do prestanka radnog odnosa.

(5) Zaposlenik može imati samo jednu poreznu karticu, a ukoliko istovremeno ima više poslodavaca, zaposlenik može izabrati kojem će poslodavcu predati svoju poreznu karticu.

(6) U slučaju otuđenja, gubitka, uništenja ili nestanka porezne kartice, nadležna Porezna uprava dužna je na zahtjev zaposlenika izdati novu poreznu karticu, s tim da se na poreznoj kartici mora označiti i ovjeriti da se radi o duplikatu porezne kartice.

(7) Pri raskidu radnog odnosa poslodavac je dužan zaposleniku predati poreznu karticu radi dostave iste novom poslodavcu, a foto-kopiju ili ovjereni prepis iste zadržati za svoje potrebe odnosno radi inspekcijiskog nadzora.

8.2. Sadržaj zahtjeva za izdavanje porezne kartice

i sadržaj porezne kartice

Član 19.

(1) Zahtjev za izdavanje porezne kartice podnosi se na obrascu PK-1001, koji sadrži sljedeće podatke:

1) podatke o poreznom obvezniku,

2) podatke o poslodavcu,

3) podatke o pojedinačnim faktorima i ukupnom faktoru ličnog odbitka,

4) podatke o izdržavanim članovima uže porodice poreznog obveznika, njihovim vlastitim prihodima, eventualnom učešću u izdržavanju člana/ova uže porodice od strane drugog/ih lica i pojedinačnom faktoru za utvrđivanje iznosa ličnog odbitka za svakog izdržavanog člana,

5) izjava i potpis poreznog obveznika da su podaci navedeni u zahtjevu tačni i datum podnošenja zahtjeva

(2) Porezna kartica (obrazac PK-1002) sadrži sljedeće podatke:

1) podaci o poreznom obvezniku (ime i prezime, JMB, datum rođenja, adresa prebivališta, i dr.),

2) podaci o pojedinačnim i ukupnom faktoru ličnog odbitka shodno članu 24. st. (1) i (2) Zakona, kao i oznaka mjeseca od kojeg vrijedi podatak o ukupnom faktoru iskazanom u poreznoj kartici,

3) potpis ovlaštenog službenika Porezne uprave, pečat i datum izdavanja porezne kartice,

8.3. Unos podataka u poreznu karticu

Član 20.

(1) Podatke u poreznu karticu unosi Porezna uprava. Pri utvrđivanju prava na lične odbitke u obzir se uzimaju posljednji uneseni podaci s tim da prethodno iskazani podatak načelno važi do kraja mjeseca koji prethodi mjesecu od kojeg važi sljedeći iskazani podatak.

(2) Utvrđivanje faktora ličnog odbitka i unos u poreznu karticu vrši se na osnovu odgovarajuće dokumentacije (vjenčani list, rodni list, dokaz o visini prihoda izdržavanog lica, dokaz o postojanju invaliditeta, uvjerenje o zajedničkom domaćinstvu i sl.)

(3) Lični odbici iz člana 24. stav 2. Zakona rezidentnim poreznim obveznicima priznaju se samo za lica koja se u smislu člana 24. st. (3) – (5) Zakona smatraju izdržavanim članovima uže porodice.

(4) Kod obračunavanja ličnih odbitaka za izdržavana lica započeti mjesec priznaje se kao puni mjesec za priznavanje ličnih odbitaka.

(5) Izmjene u porodičnom stanju koje utiču na smanjenje faktora ličnog odbitka odnosno na povećanje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik je dužan prijaviti Poreznoj upravi u roku od 15 dana od dana nastanka izmjene.

(6) Na zahtjev zaposlenika poslodavac je dužan da mu privremeno preda poreznu karticu radi upisa promjene ličnih podataka i podataka o ličnom odbitku kod nadležne organizacione jedinice Porezne uprave.

(7) Porezna uprava može u toku poreznog perioda i bez prijave poreznog obveznika izmjeniti odnosno umanjiti faktor ličnog odbitka u poreznoj kartici, ako utvrdi da je faktor ličnog odbitka koji je iskazan u poreznoj kartici utvrđen na osnovu netačnih odnosno lažnih podataka. Porezna uprava o izvršenom ispravci faktora ličnog odbitka bez prijave poreznog obveznika, dužna je obavijestiti zaposlenika i njegovog poslodavca i izdati nalog za ispravku odnosno obračun i uplatu razlike manje obračunatih mjesečnih akontacija poreza na dohodak na isplaćene prihode od nesamostalne djelatnosti u periodu od nastanka okolnosti koje su dovele do smanjenja faktora ličnog odbitka do dana izvršene ispravke u poreznoj kartici, sa obavezom obračuna i uplate zatezних kamata za isti period.

(8) Izmjene okolnosti koje utiču na uvećanje faktora ličnog odbitka odnosno na smanjenje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik može prijaviti Poreznoj upravi kada to želi, ali u tom slučaju novi uvećani faktor ličnog odbitka može se primjenjivati samo za utvrđivanje osnovica za obračun mjesečnih akontacija poreza na plaće isplaćene nakon prijavljivanja novih okolnosti.

9. Obaveze poslodavca u postupku oporezivanja dohotka od nesamostalne djelatnosti

9.1. Obaveza obračunavanja, obustave i uplate poreza

Član 21.

(1) Poslodavac i isplatilac dohotka koji ima obaveze poslodavca dužni su obračunati, obustaviti i na propisani račun uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti. Pri isplati prihoda od nesamostalne djelatnosti u novcu, plaćanje poreza dopijeva istovremeno sa isplatom, odnosno isplata dohotka i uplata poreza na dohodak vrši se istog dana ili narednog dana po izvršenoj isplati.

(2) Kod sticanja prihoda od nesamostalne djelatnosti u stvarima, obračun poreza na dohodak i uplata poreza dopijevaju istovremeno sa preuzimanjem stvari, odnosno preuzimanje stvari i uplata poreza na dohodak vrši se istog dana ili narednog dana po izvršenom preuzimanju.

(3) Uplata akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti i dohotka od druge samostalne djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti vrši se prema općini prebivališta poreznog obveznika.

(4) Ako porezni obveznik nema prebivalište u Federaciji, uplata akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši se prema sjedištu poslodavca.

(5) Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti iz inostranstva dužni su, shodno članu 27. st. (8) i (9) Zakona, obračunati i uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti u roku pet dana od dana prijema dohotka. U istom roku i na isti način dužan je obračunati i uplatiti porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti i porezni obveznik zaposlen u diplomatskim ili konzularnim predstavništvima ili međunarodnim organizacijama sa diplomatskim imunitetom.

Član 22.

9.2. Odgovornost poslodavca i zaposlenika za obračun i uplatu poreza

(1) Obveznik i dužnik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti je zaposlenik, ali poslodavac kao porezni agent (i druga lica koja se u smislu ovog pravilnika smatraju poslodavcem), je odgovoran:

- za porez koji je dužan da obračuna, obustavi i uplati na propisani račun u skladu sa odredbama čl. 27. i 37. Zakona;

- za pravilno vođenje evidencija propisanih članom 28. stav 2. Zakona;

- za dostavljanje godišnjih izvještaja o isplaćenim oporezivim prihodima i plaćenim porezima Poreznoj upravi u skladu sa članom 28. stav (3) Zakona

kao i zaposleniku, u skladu sa članom 28. stav (4) Zakona.

(2) Za manje obračunate i uplaćene iznose poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti dužnicima se smatraju i poslodavac i zaposlenik ali i pravno i fizičko lice koje se, u smislu ovog pravilnika, smatra poslodavcem.

(3) Ako poslodavac nije obustavio porez na dohodak u punom iznosu, Porezna uprava je dužna naplatu manje obustavljenog i uplaćenog poreza prioritarno naplatiti od poslodavca, a ako se ni provedenim postupkom prinudne naplate dužni iznos nije mogao naplatiti od poslodavca, Porezna uprava će naplatu izvršiti neposredno od zaposlenika.

(4) Ukoliko je Porezna uprava od poslodavca naplatila porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji on nije obustavio od plaće zaposlenika, poslodavac ima pravo da se refundira od poreznog obveznika-zaposlenika.

(5) Poslodavac nije odgovoran ako je zbog grešaka u poreznoj kartici obračunao, zadržao i uplatio porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u manjem iznosu.

(6) Ukoliko poslodavac uz naknadu prepusti zaposlenike trećem licu, treće lice supsidijarno odgovara za porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u slučaju da se potraživanje nije moglo naplatiti od poslodavca.

9.3. Obaveza vođenja evidencija o dohotku od nesamostalne djelatnosti

Član 23.

(1) Na osnovu člana 28. stav (2) Zakona, poslodavac je dužan evidentirati isplaćene plaće i druge oporezive naknade po osnovu radnog odnosa na obrascu OLP-1021 – Obračunski list plaća.

(2) Obračunski list plaća dužna su voditi i lica koja u smislu ovog pravilnika imaju obaveze poslodavca, uključujući i lica koja vrše isplate poslaničkih paušala i drugih prihoda po osnovu obavljanja drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 1) Zakona.

9.3. (1) Obračunski list

Član 24.

(1) Obračunski list je evidencija o isplati plaća i drugih oporezivih naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti koju je poslodavac odnosno isplatilac dužan da vodi za svakog zaposlenika posebno, i u koju unosi podatke o svakoj isplaćenoj plaći i/ili oporezivoj naknadi, kao i podatke o obračunatim i uplaćenim obaveznim doprinosima iz plaće, poreznim osnovicama i obračunatoj i uplaćenoj mjesečnoj akontaciji poreza na dohodak.

(2) U obračunski list podaci se unose na osnovu analitičkih evidencija plaća i druge prateće dokumentacije (isplatne liste, knjiga blagajne, izvodi žiro-računa, nalozi za uplatu ili isplatu i sl.) i to najkasnije u roku od 15 dana po isteku mjeseca u kojem su izvršene isplate plaća i drugih naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti. Podaci o isplaćenim primanjima, utvrđenim osnovicama i obračunatim i obustavljenim iznosima obaveznih doprinosa i poreza moraju odgovarati podacima iskazanim u isplatnim listama koje je poslodavac odnosno isplatilac plaća i drugih primanja dužan da dostavi zaposleniku, shodno članu 11. stav (2) Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08).

(3) Ako je u toku jednog mjeseca bilo više isplata plaća, svaka isplata se posebno hronološki unosi u obrazac, a po isteku mjeseca se svi pojedinačni iznosi sabiraju i unose u obrazac.

(4) Podaci o obračunatim i uplaćenim obaveznim doprinosima iz plaće neće se unositi u obračunski list ukoliko za taj mjesec zaposleniku nije isplaćena plaća. Unos podataka o plaćenim obaveznim doprinosima izvršit će se u mjesecu kada se izvrši isplata plaće.

(5) Ako je zaposlenik u istom poreznom periodu radio kod dva ili više poslodavaca, obračunski list je bio dužan voditi svaki poslodavac na posebnom obrascu OLP-1021 i to za onaj period dok je to lice kod njega bilo zaposleno.

Član 25.

Obračunski list plaća – obrazac OLP-1021 sastoji se iz tri dijela i sadrži:

1) Podatke o poslodavcu – isplatiocu plaća i drugih ličnih primanja (naziv pravnog lica odnosno ime i prezime fizičkog lica - poslodavca, adresu i sjedište, odnosno prebivalište, identifikacioni broj poslodavca odnosno isplatioca i naziv i adresu organizacione jedinice Porezne uprave prema prebivalištu zaposlenika),

2) Podatke o poreznom obvezniku - zaposleniku (prezime i ime, adresa prebivališta, JMB i adresu organizacione jedinice Porezne uprave prema sjedištu poslodavca),

3) Podatke o isplaćenim plaćama i drugim oporezivim naknadama, obračunatim, obustavljenim i uplaćenim doprinosima iz osnovice i obračunatoj, obustavljenoj i uplaćenoj akontaciji poreza.

Član 26.

(1) Poslodavac je dužan obračunski list plaća zaključiti po isteku kalendarske godine, odnosno u toku poreznog perioda ukoliko dođe do prestanka radnog odnosa.

(2) Poslodavac je dužan čuvati obračunske listove plaća u skladu sa zakonskim rokovima, i to najmanje pet (5) godina od dana kada je obračunski list plaća zaključen.

(3) Obračunski list plaća može se popunjavati ručno ili putem računala. Uneseni podaci ne smiju se brisati ni ispravljati. Ako se prilikom unosa načini greška istu treba precrtati vodoravnom linijom i ovjeriti potpisom i pečatom odgovornog lica.

9.3. (2) Izvještaj o godišnjem odbitku poreza na dohodak od nesamostalnih djelatnosti

Član 27.

(1) Po isteku poreznog perioda, ili u slučaju prekida radnog odnosa, poslodavac je dužan zaposleniku dostaviti izvještaj o izvršenim poreznim odbicima na obrascu GIP-1022 - Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima.

(2) Po isteku poreznog perioda poslodavac je dužan, do 31. januara, jedan primjerak godišnjeg izvještaja (obrazac GIP-1022) dostaviti Poreznoj upravi prema mjestu svog sjedišta.

(3) Obrazac GIP-1022 sadrži slijedeće:

1) podatke o poslodavcu - isplatiocu,

2) podatke o zaposleniku - poreznom obvezniku,

3) podatke o isplaćenim prihodima, obračunatim doprinosima iz plaće, ličnim odbicima, poreznim osnovicama i obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu na plaću za svaki mjesec posebno i zbirno za cijeli porezni period.

4) ovjeru poslodavca - isplatioca dohotka.

10. Porez na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti koji se oporezuje kao dohodak od nesamostalne djelatnosti

Član 28.

(1) Dohodak članova predstavničkih organa vlasti po osnovu djelatnosti iz člana 12. stav (2) tačke 4) Zakona, oporezuje se na način i po postupku kao i dohodak od nesamostalne djelatnosti.

(2) Isplatilac dohotka iz stava (1) ovog člana, u smislu odredaba Zakona, smatra se poslodavcem.

(3) Isplatilac dohotka od samostalnog vršenja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti dužan je pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti akontaciju poreza.

10.1. Porezna osnovica

Član 29.

(1) Poreznu osnovicu za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti čine svi prihodi po osnovu djelatnosti ostvareni tokom mjeseca umanjeni za obavezni doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika.

(2) Kod obračuna mjesečne akontacije poreza na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti koji su isplatiocu dostavili poreznu karticu, poreznu osnovicu čine svi prihodi po osnovu djelatnosti ostvareni tokom mjeseca umanjeni za obavezni doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika i za lični odbitak utvrđen na osnovu faktora iskazanog u poreznoj kartici.

10.2. Obaveze isplatioca

Član 30.

Isplatilac dohotka od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti dužan je za svakog poreznog obveznika voditi obračunski list plaća –obrazac OLP-1021, a po isteku godine svakom od njih uručiti jedan primjerak godišnjeg izvještaja o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima na (obrazac GIP-1022).

IV. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

1. Osnovne karakteristike samostalne djelatnosti

Član 31.

(1) Samostalnom djelatnošću u smislu člana 12. st. 2. 3. i 4. tač. 2) i 3) Zakona, smatra se djelatnost koja se obavlja samostalno, trajno i sa namjerom sticanja dohotka, izuzev drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačke 3), koje se mogu obavljati i povremeno.

(2) Samostalnost u obavljanju djelatnosti znači da fizičko lice djelatnost obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Bitna obilježja samostalne djelatnosti su: ulaganje kapitala, poslovni rizik, slobodno odlučivanje o vremenu, mjestu i načinu obavljanja djelatnosti, rad za više korisnika, obavljanje djelatnosti lično ili preko zaposlenika.

(3) Trajno obavljanje djelatnosti pretpostavlja postojanje namjere da se obavljanje djelatnosti ponavlja s ciljem stvaranja dohotka a karakterizira ga vršenje djelatnosti u dužem vremenskom periodu, a ne jednokratno, u cilju ostvarenja stalnog izvora dohotka.

(4) Karakter trajnosti postoji i kod višestruke prodaje nekretnina i imovinskih prava, ako se u roku od pet godina otuđi više od tri nekretnine ili imovinskih prava iste vrste, te se tako ostvareni dohodak oporezuje kao dohodak iz člana 12. stav (2) tačka 1) Zakona. Ako je na dohodak od otuđenja plaćen porez na od imovine i imovinskih prava, a naknadno se ispune uslovi za oporezivanje tog dohotka kao dohotka od obrtničke djelatnosti, plaćeni porez na dohodak od imovine uračunat će se kao plaćena akontacija.

(5) Namjera ostvarenja dohotka postoji kada se na osnovu vrste djelatnosti i načina njenog obavljanja može zaključiti da će se ta djelatnost trajno obavljati u cilju ostvarenja dohotka.

2. Vrste samostalnih djelatnosti

Član 32.

(1) Pored djelatnosti koje se u smislu člana 2. Zakona o obrtu („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/02, 29/03 i 11/05), smatraju obrtom, u smislu Zakona, obrtničkom djelatnošću i djelatnostima srodnim obrtničkim smatraju se i druge djelatnosti regulisane posebnim propisima (trgovačke, ugostiteljske, transportne, turističke, posredovanje pri davanju stvari i prava u zakup ili podzakup i sl.)

(2) Poljoprivredna i šumarska djelatnost su djelatnosti iskorištavanja prirodnih bogatstava zemlje i prodaja ili zamjena neprerađenih proizvoda dobijenih obavljanjem tih djelatnosti. U poljoprivrednu djelatnost i djelatnost šumarstva spadaju i vinogradarstvo, povrtlarstvo i sve djelatnosti u proizvodnji biljaka, kao i tov i držanje stoke kao sporedna djelatnost u poljoprivredi.

(3) Djelatnosti slobodnih zanimanja su samostalno obavljanje naučne, umjetničke, nastavničke, odgojne djelatnosti, djelatnosti zdravstvenih radnika, fizioterapeuta, veterinar, advokata, notara, inženjera, arhitekata, prevodilaca, novinara, izvještača-fotografa, prevodilaca, tumača i sl.

(4) Drugim samostalnim djelatnostima u smislu člana 12. stav (4) tač. 1), 2), i 3) Zakona, smatra se djelatnost članova predstavničkih organa vlasti na državnom, entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou, djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih vijeća i njima odgovarajućih organa, stečajnih upravnika, kao i dohodak od drugih povremenih djelatnosti. Povremena samostalna djelatnost je djelatnost koja se ne obavlja u okviru nesamostalne djelatnosti, a obavlja se neredovno u većim prekidima ili kratkotrajno.

3. Utvrđivanje dohotka od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima

3.1. Poslovni prihodi

Član 33.

(1) Poslovnim prihodima smatraju se i prihodi od otuđenja ili likvidacije djelatnosti (radnje, obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti), kao i otuđenje dugotrajne imovine.

(2) Poslovnim prihodima smatraju se sve vrijednosti koje porezni obveznik izuzme iz radnje, obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti za svoje potrebe ili druge potrebe koje nisu u vezi sa obavljanjem djelatnosti. Izuzimanja koja nisu u novcu procjenjuju se prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Poslovnim prihodima smatraju se i manjkovi (kalo, rastur, kvar i lom) iznad visine utvrđene aktom Federalne privredne komore.

3.2. Poslovni rashodi

Član 34.

(1) Poslovnim rashodima smatraju se i izdaci za nabavku dugotrajne imovine (zemljišta) koji se mogu kao rashod odbiti samo u onom poreznom periodu u kojem je došlo do otuđenja i/ili izuzimanja te imovine i/ili likvidacije djelatnosti.

(2) Poslovnim rashodima smatraju se i sva privatna dobra koja porezni obveznik unese u djelatnost a koja ne potiču od obavljanja djelatnosti. Ulaganje obrtne imovine procjenjuje se prema nabavnoj vrijednosti a ulaganje dugotrajne imovine prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Poslovnim rashodima smatraju se i plaćeni obavezni doprinosi preduzetnika iz člana 5. stav (3) al. 2., 3. i 4. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08).

(4) Poslovnim rashodima smatraju se i bruto plaće zaposlenika isplaćene u poreznom periodu, kao i plaćeni obavezni doprinosi na osnovicu na teret preduzetnika - poslodavca koji se plaćaju po stopama iz člana 10. stav 1. tačka 2. Zakona o doprinosima.

(5) Kao poslovni rashodi mogu se priznati samo oni rashodi za koje postoji uredna dokumentacija i koji su u direktnoj vezi sa ostvarenjem prihoda. Kod utvrđivanja povezanosti prihoda sa rashodima polazi se od odgovarajućih normativa (npr. utroška materijala i energije i sl.) uzimajući u obzir specifičnost djelatnosti.

3.3. Amortizacija dugotrajne imovine

3.3. (1) Najviše stope amortizacije

Član 35.

(1) Najviše stope amortizacije iz člana 16. stav (1) Zakona, koje se priznaju kao porezno dopustiv rashod, po grupama su:

1. Građevine 10%, izuzev:

1.1. upravnih, administrativnih, uredskih i ostalih zgrada za obavljanje

uslužnih djelatnosti 3,0%,

1.2. stambenih zgrada, hotela, restorana 5,0%,

1.3. cesta, komunalnih objekata, gornjeg stroja željezničkih pruga 14,3%.

2. Oprema, vozila, mehanizacija 20%, izuzev

2.1. opreme za vodoprivredu, vodovod i kanalizaciju 14,3%

2.2. opreme za zaštitu okoliša 33,3%

3. Višegodišnji zasadi 14,3%

4. Osnovna stada 40,0%

5. Nematerijalna stalna sredstva 20,0%

(2) Jednom amortizovana sredstva ne mogu se ponovo uključivati u obračun amortizacije ni kada su ista i dalje u upotrebi, osim za naknadna ulaganja u takvo sredstvo.

3.3. (2) Priznavanje amortizacije

Član 36.

(1) Stvari i prava koji služe za sticanje dohotka čija je pojedinačna nabavna vrijednost veća od 1.000,00 KM unose se u popis dugotrajne imovine. Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje troškova poslovanja po osnovu amortizacije dugotrajne imovine.

(2) Porezno priznavanje amortizacije stalnih sredstava počinje prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je stalno sredstvo stavljeno u upotrebu.

(3) Amortizacija za prodata, uništena, rashodovana ili na drugi način otuđena stalna sredstva priznaje se do kraja mjeseca u kojem su ta stalna sredstva bila u upotrebi.

(4) Neotpisani dio vrijednosti i drugi rashodi od otuđenja stalnih sredstava iz stava (2) ovog člana u cijelosti se priznaje kao porezno dopustiv rashod.

Član 37.

(1) Vrijednost stalnih sredstava čija je pojedinačna nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM može se u cjelini odbiti od osnovice poreza na dohodak u godini njihove nabavke i stavljanja u upotrebu.

(2) Vrijednost računarske opreme (hardvera i softvera) može se u cjelini odbiti osnovice poreza na dohodak u godini nabavke i stavljanja u upotrebu.

3.3. (3) Ubrzana amortizacija

Član 38.

(1) Ubrzana amortizacija dopuštena je za slijedeća stalna sredstva:

- sredstva za sprječavanje zagađivanje zraka, vode i zemljišta,

- sredstva za ublažavanje buke.

(2) Osim za stalna sredstva iz stava (1) ovog člana, korištenje uvećanih stopa amortizacije (ubrzana amortizacija) je dopušteno i u slučaju korištenja stalnih sredstava većim intenzitetom od intenziteta koji odgovara radu u jednoj smjeni.

(3) Uvećane stope u smislu stava (1) ovog člana utvrđuju se na način da se stope iz člana 35. ovog pravilnika povećavaju za 50%.

3.4. Utvrđivanje dohotka u slučaju otuđenja djelatnosti

Član 39.

U slučaju otuđenja (prodaje) samostalne djelatnosti, fizičko lice koje je otuđilo i lice koje je nastavilo sa obavljanjem djelatnosti utvrđuju svako svoj dohodak za odgovarajući period kraći od poreznog perioda, s tim da je lice koje je otuđilo djelatnost porezni obveznik sa zadnjim danom mjeseca u kojem je otuđenje izvršeno, a sljedbenik je porezni obveznik počev od prvog dana narednog mjeseca kada je otuđenje izvršeno.

3.5. Utvrđivanje dohotka u slučaju prestanka poslovanja

Član 40.

(1) U slučaju likvidacije obrta, slobodnog zanimanja i druge samostalne djelatnosti, porezni obveznik dužan je utvrditi dohodak na način da poslovne prihode čine:

- tržišna vrijednost dugotrajne imovine;
- tržišna vrijednost zaliha proizvoda, reprodukcijskog materijala i drugog materijala;
- nenaplaćena potraživanja od kupaca.

(2) Poslovne rashode čine:

- knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u trenutku likvidacije;
- neplaćene obaveze dobavljačima i druge neplaćene obaveze u vezi sa djelatnošću;
- drugi izdaci u vezi sa likvidacijom.

(3) Porezni obveznik je dužan utvrditi poslovne prihode i poslovne rashode na način iz stava (1) ovog člana i u slučaju prelaska na paušalno utvrđivanje poreza.

3.6. Utvrđivanje osnovice za oporezivanje prihoda ostvarenih obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa (bespravan rad)

Član 41.

Prihodi ostvareni obavljanjem samostalnih djelatnosti "na crno" tj. bez odobrenja nadležnog organa podliježu oporezivanju prema odredbama Zakona s tim da poreznu osnovicu čini ukupan ostvareni prihod, odnosno kod utvrđivanja osnovice ne mogu se odbiti rashodi koje je imalo fizičko lice koje je te prihode ostvarilo.

3.7. Poslovne knjige i evidencije

Član 42.

(1) Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalnu djelatnost iz člana 12. stav

(2) tač. 1), 2) i 3) Zakona, dohodak se utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga i drugih evidencija propisanih članom 19. Zakona.

(2) Izuzetno, od stava (1) ovog člana, porezni obveznici iz člana 12. stav (2), tačka 3) Zakona, koji djelatnost obavljaju u skladu sa članom 12. stav (4), a poslovne rashode utvrđuju u procentu u skladu sa članom 15. st. (4) i (5) Zakona, i porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu, ne utvrđuju dohodak na osnovu poslovnih knjiga.

(3) Poslovne knjige i evidencije iz stava (1) ovog člana su:

- 1) knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR -1041),
- 2) knjiga prometa (obrazac KP-1042),
- 3) popisna lista dugotrajne imovine (obrazac PLDI -1043),
- 4) evidencija o potraživanjima i obavezama (obrazac EPO -1044).

(4) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige, osim poreznih obveznika iz člana 50. stav (3) ovog pravilnika, koji su dužni voditi knjigu prometa (obrazac KP-1042).

Član 43.

(1) Poslovne knjige se moraju voditi uredno, tačno i ažurno.

(2) Poslovne knjige se vode odvojeno za svaki porezni period.

(3) Po isteku godine porezni obveznik je dužan poslovne knjige zaključiti i potpisati.

(4) Ako porezni obveznik obavlja više samostalnih djelatnosti, poslovne knjige i evidencije dužan je voditi za svaku samostalnu djelatnost odvojeno.

(5) Poslovne knjige i evidencije, uključujući i prateće kompjuterske evidencije i dokumentaciju na osnovu koje se vrši knjiženje, moraju se čuvati pet godina od dana predaje porezne prijave sačinjene na osnovu tih poslovnih knjiga.

Član 44.

(1) Za svaku prodaju, odnosno obavljenju uslugu, porezni obveznik je dužan izdati račun koji mora sadržavati najmanje slijedeće podatke:

- podatke o izdavaocu računa (naziv radnje, podatke o vlasniku, odnosno nosiocu zajedničke aktivnosti),
- podatke o izdvojenom / im poslovnim prostorima (ako je promet obavljen putem takvih prostora),
- datum izdavanja računa,
- naziv robe ili usluge,
- jediničnu cijenu i ukupan iznos računa.

(2) Račun se izdaje u najmanje dva primjerka s tim da se jedan primjerak daje kupcu a drugi služi za knjiženje u poslovnim knjigama.

(3) Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost, a koji promet roba i usluga naplaćuju gotovinski u prometu na malo duhana, duhanskih prerađevina, dnevne štampe, lota i sportske prognoze iz kioscima, pri prodaji robe i usluga na tržnicama i drugim otvorenim prostorima, nisu dužni izdavati račune. Ovi obveznici dužni su sačiniti dokument za unos podataka o ukupnom dnevnom prometu u poslovne knjige u vidu dnevnog izvještaja koji sadrži podatke ukupnom dnevnom prometu sa PDV-om i bez PDV-a.

(4) Tržnicama i otvorenim prostorima u smislu ovog pravilnika smatraju se mjesta registrovana od strane nadležnog organa kao mjesta na kojima se može vršiti prodaja robe i usluga krajnjim potrošačima. Pod prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja karata javnog prevoza putnika, prodaja karata i ostalih proizvoda putem automata.

3.7. (1) Knjiga prihoda i rashoda

Član 45.

(1) Knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR-1041) je evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim prihodima i rashodima u poreznom periodu.

(2) U knjigu prihoda i rashoda unose se opći podaci o poreznom obvezniku i to: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj (statistički odnosno jedinstveni matični broj građana -JMB), adresa.

(3) U knjigu prihoda i rashoda unose se podaci o poslovnim prihodima i rashodima i to:

- kolone 1. do 6. opći podaci,
- kolona 7. - redni broj promjene,
- kolona 8. - datum nastanka poslovne promjene (ostvarenja prihoda i ili rashoda),
- kolona 9. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
- kolona 10.- opis dokumenta za knjiženje (račun, izvod žiro računa, popis čekova, zapisnik o izuzimanju i ulaganju, obračun i dr.) na osnovu kojeg se sastavlja nalog za knjiženje,
- kolona 11. - iznos prihoda naplaćenih u gotovini i čekovima. Ako se naknadno utvrdi da primljeni ček nije naplativ, vrši se ispravka (storno) iskazanih prihoda,
- kolona 12. - iznos prihoda naplaćenih putem žiro računa,
- kolona 13. - iznos prihoda naplaćenih u stvarima, uslugama ili na drugi način, u skladu sa Zakonom,
- kolona 14.- porez na dodatnu vrijednost koji je sadržan u prihodima registrovanog PDV obveznika, naplaćenim naknadama te primljenim stvarima i uslugama,
- kolona 15. - ukupan prihod - zbir iznosa iz kolona 11, 12. i 13. umanjen za iznos poreza na dodatnu vrijednost,
- kolona 16.- iznos rashoda u vezi nabavke robe / materijala,
- kolona 17.- iznos uplaćen na ime bruto plaća zaposlenika,
- kolona 18.- iznos koji je preduzetnik uplatio na ime svojih obaveznih doprinosa za sebe i na isplaćene plaće svojih zaposlenika,
- kolona 19.- iznos ostalih porezno priznatih rashoda izvršenih u stvarima, uslugama, ulaganjima i drugih rashoda u skladu sa Zakonom,
- kolona 20.- porez na dodatnu vrijednost sadržan u rashodima – registrovanog PDV obveznika plaćenim u novcu, stvarima i / ili uslugama,
- kolona 21.- ukupno porezno dopustivi rashodi – zbir iznosa iz kolona 16, 17, 18. i 19 umanjen za iznos poreza na dodatnu vrijednost koji je sadržan u rashodima iz kolone 16.

- (4) Porezni obveznik je dužan u knjizi prihoda i rashoda ili drugim evidencijama osigurati podatke o dnevnom gotovinskom prometu.
- (5) Izuzetno, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, a prema propisima o porezu na dodatu vrijednost vode evidenciju o dnevnom gotovinskom prometu, mogu u kolonu 11. knjige prihoda i rashoda gotovinski promet unositi u jednom iznosu za cijeli obračunski period, i to u rokovima propisanim za utvrđivanje obaveze poreza na dodatu vrijednost.
- (6) U kolone 11, 12 i 13. knjige prihoda i rashoda unose se podaci o ukupnim prihodima sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost, a u kolone 16., 17., 18. i 19. unose se podaci o ukupnim porezno dopustivim rashodima uključujući i plaćeni porez na dodatu vrijednost.
- (7) Unos podataka u knjigu prihoda i rashoda mora se izvršiti najkasnije do 15. - og u mjesecu za prethodni mjesec. Obveznici poreza na dodatu vrijednost dužni su unos podataka u knjigu prihoda i rashoda izvršiti u roku propisanom za uplatu poreza na dodatu vrijednost. (8) Porezni obveznik dužan je voditi jednu knjigu prihoda i rashoda bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora.
- (9) Za zajedničku djelatnost vodi se jedna knjiga prihoda i rashoda bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora i broj supreduzetnika.
- (10) Na kraju poreznog perioda (kalendarske godine) prihodi i rashodi se sabiraju. Utvrđenim iznosima ukupnih prihoda i porezno dopustivih rashoda u slučaju otuđenja ili likvidacije, dodaju se poslovni prihodi i rashodi prema čl. 33. i 34. ovog pravilnika. Radi utvrđivanja ukupnih poslovnih rashoda ovako utvrđenim rashodima dodaju se rashodi otpisa dugotrajne imovine utvrđeni u skladu sa čl. 35. do 37. ovog pravilnika.

Član 46.

3.7. (2) Knjiga prometa

- (1) Porezni obveznici koji vrše prodaju robe na malo ili pružaju usluge građanima na više prodajnih mjesta, pored knjige prihoda i rashoda, dužni su za svako prodajno mjesto, radnju i sl. voditi knjigu prometa (obrazac KP-1042), ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu za svako takvo mjesto ne osiguravaju putem drugih evidencija propisanih posebnim zakonima.
- (2) Podaci o ostvarenom dnevnom prihodu naplaćenom u gotovom novcu ili čekovima unose se u knjigu prometa na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka sljedećeg radnog dana.
- (3) U knjigu prometa unose se opći podaci o poreznom obvezniku (ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj odnosno jedinstveni matični broj građana – JMB, adresa, podaci o izdvojenim poslovnim prostorima i sljedeći podaci:
- kolone 1. do 7. - opći podaci,
 - kolona 8. - redni broj,
 - kolona 9. - datum ostvarenja gotovinskog prihoda,
 - kolona 10. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
 - kolona 11. - opis dokumenta o prihodima u gotovini (račun, izvod iz žiro računa, popis čekova, total dnevnog prometa iz registar kase i sl.)
 - kolona 12. - iznos naplaćen u gotovini i/ili u čekovima,
 - kolona 13 - prihodi naplaćeni bezgotovinski na osnovu ispostavljene fakture,
 - kolona 14. - zbir iznosa iz kolona 12. i 13.
- (4) Iznos iz kolone 14. knjige prometa sabira se sa iznosima dnevnog/ih prometa ostvarenog istog dana u drugoj/im izdvojenim poslovnim prostorima odnosno sjedištu preduzetnika i zbirni iznos se unosi u kolonu 11. knjige prihoda i rashoda.

3.7. (3) Popisna lista dugotrajne imovine

Član 47.

- (1) Porezni obveznik je dužan izvršiti popis i sačiniti popisnu listu dugotrajne imovine na početku obavljanja samostalne djelatnosti i voditi je za cijelo vrijeme obavljanja djelatnosti.
- (2) Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje poslovnih rashoda po osnovu otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine.
- (3) Popis dugotrajne imovine vrši se na obrascu PLDI-1043 koji sadrži sljedeće podatke:
- 1) kolone 1. do 3.- podaci o poreznom obvezniku odnosno nosiocu zajedničke djelatnosti (jedinstveni matični broj – JMB, prezime i ime poreznog obveznika odnosno nosioca zajedničke djelatnosti i adresa prebivališta),
- 2) kolone 4. do 7. - podaci o registrovanoj djelatnosti (jedinstveni identifikacioni broj - JIB, naziv pod kojim je djelatnost registrovana, adresa sjedišta djelatnosti i oznaka osnovne djelatnosti kojom se obveznik bavi),
- 3) podaci o dugotrajnoj imovini (kolone od 8. do 17.), i to:
- kolona 8. - redni broj za svaku pojedinačno nabavljenu ili pravu. Ako se radi o prenosu stvari i prava iz prošlogodišnjeg popisa redni se brojevi unose prema novom popisu,
 - kolona 9. - naziv stvari ili prava,
 - kolona 10. - dan, mjesec i godina nabavke ili unosa stvari i/ili prava,
 - kolona 11. - broj dokumenta,
 - kolona 12. - nabavna vrijednost ili troškovi proizvodnje stvari ili prava.
- Izuzetno, u slučaju unosa za koji nema vjerodostojnog dokumenta o nabavci unosi se procijenjena tržišna vrijednost, o čemu je potrebno sačiniti zapisnik sa elementima na osnovu kojih je izvršena procjena,
- kolona 13. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava koja se prenosi iz kolone 17. prošlogodišnjeg popisa dugotrajne imovine. Za stvari ili prava koja se nabavljaju u toku godine u ovu kolonu unosi se nabavna vrijednost iz kolone 12,
 - kolona 14. - vijek trajanja dugotrajne imovine u koju je imovina svrstana prema grupi iz člana 35. ovog pravilnika,
 - kolona 15. - stopa amortizacije stvari ili prava do najviše stope amortizacije utvrđene članom 35. ovog pravilnika,
 - kolona 16. - zbir otpisa (amortizacije) stvari ili prava koji se izračunava tako što se nabavna vrijednost iz kolone 12. pomnoži stopom amortizacije iz kolone 15. i podjeli sa 100, ili se zbir jednokratnog otpisa u godini nabavke opreme i poslovnog objekta koji je jednak iznosu iskazanom u koloni 12. ili zbir ubrzanog djelimičnog otpisa samo u godini nabavke opreme i poslovnog objekta, kao dio iznosa iskazanog u koloni 12. Za stvari i prava koji su nabavljeni odnosno otuđeni tokom godine, a otpis se obavlja primjenom stopa propisanih u članu 35. ovog pravilnika, iznos otpisa priznaje se srazmjerno broju mjeseci korištenja, a izračunava se na sljedeći način:
- Iznos iz kolone 12 x stopa iz kolone 15. x broj mjeseci korištenja

12

Kao prvi mjesec korištenja uzima se mjesec koji slijedi iza mjeseca u kojem je stvar odnosno pravo stavljeno u upotrebu. Kao zadnji mjesec korištenja uzima se mjesec u kojem je došlo do otuđenja.

- kolona 17. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju kalendarske godine ili mjeseca otuđenja ili uništenja, koja se izračunava tako da se od knjigovodstvene vrijednosti iz kolone 13. oduzme iznos otpisa iz kolone 16.

(4) Popis dugotrajne imovine sastavlja se za svaku kalendarsku godinu i zaključuje sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine. Zaključno stanje iz kolone 17. za svaku stvar pojedinačno prepisuje se kao početno stanje u kolonu 13. popisa dugotrajne imovine za sljedeću godinu.

3.7. (4) Evidencija potraživanja i obaveza

Član 48.

- (1) Potraživanja po osnovu isporuka robe ili usluga, te potraživanja od kapitala koje se zasnivaju na obavljanju samostalne djelatnosti moraju se iskazati u popisu potraživanja.
- (2) Obaveze po osnovu isporuka robe i usluga, te obaveze po osnovu kapitala iskazuju se u popisu obaveza. Kod bankovnih kredita popisom obaveza smatraju se mjesečni izvodi sa računa o uzimanju i vraćanju kredita.
- (3) U popisu potraživanja moraju se iskazati sva potraživanja poreznog perioda najkasnije 30 dana po isteku poreznog perioda.
- (4) Evidencija potraživanja i obaveza vodi se na obrascu EPO -1044 koji sadrži podatke o poreznom obvezniku (ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, adresa prebivališta, naziv i adresa sjedišta radnje, jedinstveni identifikacioni broj odnosno jedinstveni matični broj građana – JMB, adresa, kao i sljedeće:
- kolone 1. do 6. - opći podaci,
 - kolona 7. - redni broj,

- kolona 8. - naziv kupca ili dobavljača
- kolone 9. do 13. pregled izdatih računa (broj računa, datum izdavanja i iznos računa u KM, datum i iznos naplate računa),
- kolone 14. do 18. pregled primljenih računa (broj računa, datum prijema i iznos računa za uplatu, datum i iznos uplate računa),
- kolona 19. - redni broj pod kojim je račun evidentiran u knjizi prihoda i rashoda.

4. Utvrđivanje i plaćanje poreza na dohodak od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima u paušalnom iznosu

Član 49.

(1) Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti srodnih obrtničkim, odobriće se plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu pod uslovima utvrđenim članom 31. Zakona, ako ispunjavaju slijedeće kriterije:

1. ako obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodne obrtničkim, sami bez zaposlenih drugih lica i ako se obavljanje djelatnosti zasniva na vještini a ne sredstvima za obavljanje djelatnosti – kućna radinost,
2. ako obavljaju tradicionalne stare zanate,
3. ako obavljaju prevoznicičke djelatnosti samo sa jednim sredstvom prevoza.

(2) Obveznici koji obavljaju djelatnosti iz stava (1) tač. 1. i 2. ovog člana pod navedenim uslovima, a žele da plaćaju porez na dohodak u paušalnom iznosu, dužni su nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti zahtjev za utvrđivanje mjesečnog paušalnog iznosa uz dokaz o ispunjavanju propisanih kriterija. Porezna uprava dužna je u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, shodno članu 7. stav (1) alineja 9. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02 i 28/04), obavijestiti podnosioca zahtjeva da li može porez na dohodak plaćati u paušalnom iznosu ili prema odredbama člana 19. Zakona.

(3) Porezni obveznici koji pod navedenim uslovima obavljaju djelatnosti iz stava (1) tačka 3. ovog člana, mogu bez podnošenja zahtjeva akontaciju poreza na dohodak po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti plaćati u mjesečnim iznosima utvrđenim članom 50. ovog pravilnika.

Član 50.

(1) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, porez na dohodak plaćaju u slijedećim mjesečnim iznosima:

1. obveznici koji obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti koje su srodne obrtničkim, sami bez upošljavanja drugih lica 70,00 KM
2. obveznici koji obavljaju stare i tradicionalne zanate 30,00 KM
3. obveznici koji obavljaju prevoz putnika samo sa jednim sredstvom prevoza 50,00 KM
4. obveznici koji obavljaju prevoz tereta jednim prevoznim sredstvom nosivosti do 8 tona 80,00 KM

(2) Utvrđene mjesečne iznose poreza, obveznici iz stava (1) ovog člana, dužni su uplatiti do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, a osim gotovinskog prometa povremeno sa pravnim licima ostvaruju bezgotovinski promet, dužni su, pored paušalnog mjesečnog iznosa, plaćati i porez po odbitku 10% od svakog pojedinačnog iznosa prometa sa pravnim licima naplaćenog bezgotovinski. Odbijeni i uplaćeni porez od prometa ostvarenog sa pravnim licem smatra se konačnom poreznom obavezom.

(4) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige propisane članom 19. stav (2) Zakona, izuzev poreznih obveznika iz stava (3) ovog člana, koji su dužni voditi knjigu prometa (obrazac KP – 1042) i u istoj evidentirati bezgotovinski promet ostvaren sa pravnim licima.

5. Utvrđivanje dohotka od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva

Član 51.

Dohodak od poljoprivredne i šumarske djelatnosti koje imaju karakteristike samostalne djelatnosti oporezuju se kao djelatnosti obrta i djelatnosti srodne obrtu.

6. Utvrđivanje dohotka od drugih samostalnih djelatnosti

Član 52.

(1) Dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 2) Zakona utvrđuju se u visini ostvarenih prihoda, a dohodak iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona, kao razlika između ostvarenih prihoda i rashoda utvrđenih članom 15. st. (4) i (5) Zakona.

(2) Autorskim naknadama smatraju se prihodi ostvareni kao naknade za korištenje, ili za pravo korištenja bilo kojeg autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, patent, zaštitni znak, plan, model, tajne formule ili postupke, kao i srodna prava, u skladu sa posebnim zakonom, pod uslovom da se ta prava ne ostvaruju u okviru nesamostalne djelatnosti ili samostalne djelatnosti iz člana 12. st. (1), (2) i (3). Zakona.

7. Utvrđivanje dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti

Član 53.

(1) Dohodak od samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) Zakona, može ostvarivati zajedno i više fizičkih lica.

(2) Dohodak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti iz stava (1) ovog člana, oporezuje se u skladu sa čl. 13. do 17. Zakona.

V. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

Član 54.

- (1) Dohodak od iznajmljivanja nepokretne imovine (zgrada, zemljišta i dr.) predstavlja razliku između prihoda iz člana 20. stav (1) tačka 1) i rashoda iz člana 20. stav (7) Zakona.
- (2) Dohodak od iznajmljivanja pokretne imovine (opreme, transportnih vozila i dr.) predstavlja razliku između prihoda iz člana 20. stav (1) tačka 3) i rashoda iz člana 20. stav (7) Zakona.
- (3) Dohodak od otuđenja nepokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 20. stav (1) tačka 2), ostvarenog prodajom, zamjenom i drugim prenosom vlasništva uz naknadu nad nepokretnom imovinom, drugom/im licu/ima i rashoda iz člana 20. stav (6) Zakona. Poreznu osnovicu čini razlika između tržišne vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i njene nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda, prema podacima federalnog Zavoda za statistiku.
- (4) Dohodak od otuđenja nepokretnosti koje su otuđene nakon tri godine od dana nabavke, kao i dohodak ostvaren otuđenjem nepokretnosti koje su služile za stanovanje poreznom obvezniku ili članovima njegove uže porodice, ne oporezuju se.
- (5) Dohodak ostvaren iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine koja služi za obavljanje samostalne djelatnosti, ne smatraju se dohotkom od imovine i imovinskih prava već se oporezuju kao dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti.
- (6) Fizička lica koja stiču imovinska prava (autorska prava i prava industrijskog vlasništva) nasljeđivanjem, obveznici su poreza na dohodak od imovinskih prava kada stečena imovinska prava ustupe na određeni rok uz naknadu. Ograničeno ustupanje prava postoji i kada ugovorom nije utvrđen rok prestanka korištenja prava.

Član 55.

- (1) Dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava utvrđuje se u skladu sa čl. 20. i 21. Zakona, odnosno kada se dohodak ostvaruje u okviru samostalne djelatnosti, u skladu sa čl. 13. do 19. Zakona
- (2) U slučaju ostvarivanja zajedničkog dohotka od imovine i imovinskih prava, nosilac zajedničke imovine dužan je po isteku poreznog perioda u roku od dva mjeseca, nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave prema mjestu gdje se imovina nalazi, podnijeti godišnju prijavu o utvrđenom porezu na dohodak od zajedničke imovine.

VI. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD ULAGANJA KAPITALA

Član 56.

- (1) Dohotkom od ulaganja kapitala smatraju se prihodi fizičkih lica koji se ostvaruju od potraživanja po osnovu datih zajmova.
- (2) Dohotkom od ulaganja kapitala ne smatraju se prihodi od kamata na štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiro računu, tekućim i deviznim računima kod banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga, prihodi od kamata po vrijednosnim papirima izdatim u skladu sa posebnim zakonom.

VII. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NAGRADNIH IGARA I IGARA NA SREĆU

Član 57.

- (1) Dohotkom od nagradnih igara i igara na sreću, shodno odredbi člana 5. stav (1) tačka 10) Zakona, ne smatraju se nagrade u novcu, stvarima ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima.
- (2) Izuzetno od odredbe člana 34. stav (3) Zakona, kod ostvarenja nagrade ili dobitka od igara na sreću u stvarima, pravima ili uslugama, organizator nagradne igre odnosno igre na sreću dužan je utvrditi poreznu osnovicu i iznos poreza na ostvareni dobitak, a porezni obveznik koji je ostvario dobitak je dužan izvršiti uplatu obračunatog poreza prije preuzimanja nagrade odnosno dobitka i organizatoru nagradnih igara, odnosno priređivaču igre na sreću, dostaviti uplatnicu sa plaćenim porezom.
- (3) Osnovicu za obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini ukupna vrijednost nagrade odnosno dobitka od igara na sreću (novčanu odnosno tržišnu), bez umanjenja za iznose iz člana 23. stav (2) Zakona, kao i za lične odbitke iz člana 24. Zakona.
- (4) Organizator nagradnih igara, odnosno priređivač igara na sreću, dužan je voditi evidenciju o nagradama i dobitcima od igara na sreću u stvarima sa podacima o dobitniku, tržišnoj vrijednosti nagrade, odnosno dobitka, i plaćenom porezu na dohodak.

VIII. LIČNI ODBITAK

Član 58.

- (1) Rezidentni obveznik poreza na dohodak, u skladu sa članom 24. stav (1) Zakona, ima pravo na osnovni lični odbitak u visini od 300,00 KM mjesečno odnosno najviše 3.600,00 KM godišnje (ako je u toku poreznog perioda svih 12 mjeseci ostvarivao dohodak odnosno bio registrovan kao obveznik poreza na dohodak). Rezidentni porezni obveznik ima pravo i na lične odbitke po osnovu izdržanih članova uže porodice i po osnovu vlastitog invaliditeta i/ili invaliditeta članova uže porodice koje izdržava u skladu sa članom 24. st. (2) do (6) Zakona.
- (2) U skladu sa članom 24. stav (3) Zakona, izdržanim članovima uže porodice smatraju se oni članovi uže porodice čiji vlastiti dohodak i drugi prihodi, koji se u smislu Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos od 3.600,00 KM godišnje.
- (3) U skladu sa članom 24. stav (2) tačka 6) Zakona, licima sa invaliditetom smatraju se fizička lica kojima je, na osnovu posebnih propisa, rješenjem nadležnog organa utvrđeno tjelesno oštećenje i stepen invaliditeta.
- (4) Pravo na lične odbitke iz stava (1) ovog člana, može se ostvariti samo na osnovu porezne kartice koju je poreznom obvezniku na njegov zahtjev izdala Porezna uprava.
- (5) Obveznik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti pravo na umanjenje porezne osnovice za odgovarajući iznos ličnih odbitaka iz stava (1) ovog člana, može ostvariti već u toku poreznog perioda kod utvrđivanja mjesečnih akontacija poreza na dohodak tj. kod obračunavanja poreza na isplaćenu plaću ili po isteku poreznog perioda na osnovu godišnje porezne prijave odnosno pri utvrđivanju godišnje osnovice poreza na dohodak za protekli porezni period. Rezidentni obveznici poreza na dohodak po osnovu samostalnih djelatnosti i/ili po osnovu imovine i imovinskih prava, osim onih kojima je porez na dohodak obračunat i naplaćen kao konačna porezna obaveza po odbitku, lične odbitke iz stava (1) ovog člana mogu utvrditi na osnovu porezne kartice iz stava (4) ovog člana i uzeti ga u obzir kod utvrđivanja godišnje osnovice poreza na dohodak za protekli porezni period.
- (6) Ako dva člana ili više članova uže porodice koji ostvaruju oporezivi dohodak i zajednički od svojih primanja izdržavaju druge članove uže porodice, mogu na vlastiti zahtjev lični odbitak za izdržavane članove porodice dijeliti u omjeru koji iskažu u koloni d. svojih zahtjeva za izdavanje poreznih kartica (obrazac PK-1001). U tom slučaju, kod utvrđivanja ukupnih faktora ličnog odbitka koji se unosi u poreznu karticu svakog lica koje učestvuje u izdržavanju drugih članova uže porodice, uzima se u obzir odgovarajući dio svakog pojedinačnog faktora u omjeru koji su iskazali u svojim zahtjevima za izdavanje porezne kartice.
- (7) Po isteku poreznog perioda, u postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, rezidentni porezni obveznik može, na osnovu vjerodostojne dokumentacije koju treba da priloži uz godišnju poreznu prijavu, uvećati svoj lični odbitak utvrđen na osnovu porezne kartice, po osnovama utvrđenim članom 24. st. (7) do (9) Zakona, tj. za premije uplaćene u proteklom poreznom periodu za dobrovoljno životno, zdravstveno i/ili penzijsko osiguranje, zatim po osnovu troškova liječenja, nabavke ortopedskih pomagala i sl. kao i plaćenih kamata na stambeni kredit.
- (8) Rezidentni porezni obveznik može uvećati iznos ličnog odbitka za premije uplaćene u proteklom poreznom periodu za dobrovoljno životno, zdravstveno i/ili penzijsko osiguranje u skladu sa članom 24. stav (7) Zakona. Po ovom osnovu lični odbitak se može uvećati najviše za 2.520,00 KM (3.600,00 x 0,7) tj. ako su premije uplaćene za svih 12 mjeseci protekle godine. Za pune mjesece u kojima premije nisu uplaćene, iznos ličnog odbitka po osnovu osiguranja se proporcionalno smanjuje.
- (9) Rezidentnim poreznim obveznicima lični odbitak može se uvećati i za iznos stvarnih troškova za zdravstvene usluge i nabavku ortopedskih pomagala i protetičkih nadomjestaka za vlastite potrebe ili za izdržavane članove uže porodice pod uslovom da dokumentacija glasi na ime i prezime poreznog obveznika i da sadrži podatke o visini troškova liječenja (originalni računi zdravstvenih ustanova, potvrda o participaciji), dokaze o plaćanju troškova, te izjavu da za tu svrhu nije primljena donacija.
- (10) Zdravstvenim uslugama u smislu stava (9) ovog člana, smatraju se usluge u okviru primarne, specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, koje se pružaju u svrhu liječenja, a koje nisu plaćene iz osnovnog, privatnog zdravstvenog osiguranja, ili od strane poslodavca ili donacije koju je fizičko lice dobilo za te namjene. Zdravstvenim uslugama smatraju se i ljekarski pregledi, dijagnostičke i laboratorijske pretrage, dijagnostički i terapijski postupci, operativni zahvati, bolnička zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetički nadomjestci, lijekovi propisani na recept.
- (11) Izuzetno od stava (9) ovog člana, porezni obveznik ne može uvećati lični odbitak po osnovu troškova zdravstvenih usluga za estetske i kozmetičke zahvate, nabavku kozmetičkih sredstava koja nisu medicinski indicirana, odnosno primjenjena u svrhu prevencije ili liječenja bolesti, za troškove nabavke sanitetskog i potrošnog materijala, dijagnostičkih sredstava i lijekova i sredstava koja se mogu kupiti bez ljekarskog recepta.

(12) Rezidentnim poreznim obveznicima lični odbitak može se uvećati i za iznos plaćene kamate na stambeni kredit, ako posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju kojom može dokazati da tim kreditom (kupovinom ili izgradnjom stambene jedinice koja, s obzirom na broj članova uže porodice, odgovara njegovim potrebama), prvi put rješava svoj stambeni problem odnosno stambeni problem svoje porodice.

(13) Neiskorišteno pravo na lični odbitak za period za koji se podnosi godišnja prijava, odnosno pravo na priznavanje dijela ličnog odbitka čiji je iznos utvrđen na osnovu faktora iskazanog u poreznoj kartici, veći od ostvarenog dohotka odnosno ostvarenog gubitka u tom poreznom periodu, ne može se prenositi i nadoknađivati u narednom/im poreznim periodima niti prenositi odnosno ustupati drugim poreznim obveznicima.

IX. POREZNI GUBITAK

Član 59.

(1) Porezni gubitak ostvaren obavljanjem samostalnih djelatnosti i/ili po osnovu imovine, koji se ne može nadoknaditi u cjelosti ili djelimično odnosno odbiti od dohodaka ostvarenih u istom poreznom periodu po osnovu drugih izvora, može se prenijeti u naredni porezni period i odbiti od dohotka ostvarenog u tom poreznom periodu. Ostvareni gubitak može se prenositi najviše u pet narednih poreznih perioda.

(2) Ako gubici nastaju više godina uzastopno, prvo se podmiruju oni gubici koji su prvi i nastali, a preneseni gubitak iz proteklih poreznih perioda odbija se prije ličnih odbitaka iz člana 24. Zakona.

(3) Porezni gubitak koji rezident Federacije ostvari u stalnom mjestu poslovanja izvan Federacije ne može se odbiti od dohotka koji on ostvari u Federaciji

(4) Porezni gubitak koji nerezident Federacije ostvari izvan Federacije ne može se odbiti od dohotka koji on ostvari u Federaciji.

X. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I PLAĆANJA POREZA NA DOHODAK

1. Porez po odbitku

1.1. Porez po odbitku kao akontacija poreza na dohodak

Član 60.

Porez po odbitku, koji se smatra akontacijom poreza na dohodak za poreznog obveznika obračunava po stopi od 10%, obustavlja, i uplaćuje poslodavac, lice koje ima obaveze poslodavca ili isplatioc, prilikom svake isplate dohotka istovremeno sa isplatom i to:

1) od dohotka ostvarenog po osnovu nesamostalne djelatnosti / plaće, naknade plaće i sl./, porez po odbitku se obračunava u skladu sa članom 27. st. (1), (2) i (3) Zakona i članom 16. ovog pravilnika,

2) od dohotka od nesamostalne djelatnosti iz člana 27. st. (5) i (6) Zakona, porez po odbitku se obračunava bez prava na lični odbitak iz člana 24. Zakona,

3) od dohotka od druge samostalne djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti i jedinica lokalne samouprave iz člana 12. stav (4) tačka 1) i člana 30. stav (3) Zakona, na način iz stava (1) tač. 1) ili 2) ovog člana,

4) od dohotka druge samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 2) i člana 30. stav (2) Zakona, (porez po odbitku se obračunava bez prava na lični odbitak iz člana 24. Zakona),

5) od dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona, licima koja kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i dr. ostvaruju autorske naknade (porez po odbitku se obračunava na poreznu osnovicu koju čini ukupan prihod umanjen u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu, u skladu sa članom 15. stav (5) Zakona, bez prava na lični odbitak iz člana 24. Zakona).

1.2. Porez po odbitku kao konačna porezna obaveza

Član 61.

(1) Ako je poslodavac, isplatioc ili sam porezni obveznik u toku poreznog perioda porez po odbitku pravilno obračunavao, obustavljao i uplaćivao, plaćeni porez po odbitku smatra se konačno utvrđenim porezom na pojedinačno ili ukupno ostvareni dohodak po tim osnovama, u slijedećim slučajevima:

1) kod dohotka od nesamostalne djelatnosti i drugih samostalnih djelatnosti iz člana 60. tač. 1) i 3) i stav (2) tačka 3) ovog pravilnika, plaćeni porez po odbitku se smatra konačnim godišnjim porezom ako:

- porezni obveznik u poreznom periodu nije uz taj dohodak ostvario i druge oblike dohotka za koje se uplaćena akontacija ne smatra konačnim porezom,

- ako je dohodak ostvaren u Federaciji i/ili izvan Federacije samo kod jednog rezidentnog poslodavca,

- ako je dohodak ostvaren samo kod jednog isplatioca.

2) kod dohotka od nesamostalne djelatnosti iz člana 60. stav (1) tačka 2) ovog pravilnika,

3) kod dohotka od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 2), člana 30. stav (2) Zakona, od dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) i člana 30. stav (1) Zakona, i dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona;

4) kod dohotka od samostalne djelatnosti koji ostvari nerezident obavljanjem djelatnosti vezanih za novinarstvo, radio, tv, organizaciju zabavnih priredbi kao i povremenim obavljanjem samostalnih djelatnosti, novinara, umjetnika, sportista, književnika iz člana 12. st. (2) i (3) i člana 30. stav (1) Zakona,

5) kod dohotka od imovine koji je ostvaren iznajmljivanjem stanova, soba i kreveta preko ili bez posrednika putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna taksa iz člana 20. st. (1) tačka 1) i (8) tačka 2) i člana 32. stav (2) Zakona,

6) kod dohotka od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iz člana 21. st. (1) i (2) i člana 32. stav (3) Zakona,

7) kod dohotka od ulaganja kapitala iz čl. 22. i 33. Zakona,

8) kod dohotka od nagradnih igara i igara na sreću iz čl. 23 i 34. stav (1) Zakona. (2) Porezni obveznik može u godišnju poreznu prijavu unijeti i oblike dohotka iz stava (1) ovog člana, osim dohotka od imovine, dohotka od ulaganja kapitala, dohotka od nagradnih igara i igara na sreću gdje se plaćena akontacija smatra konačnim porezom, radi:

1) ostvarenja prava na dio ličnog odbitka iz člana 24. st. (1), (2), (3), (8) i (9) Zakona,

2) umanjenja porezne osnovice za tekući ili preneseni gubitak od obavljanja djelatnosti koje se oporezuju kao samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) Zakona;

3) ostvarenja drugih zakonskih prava.

(3) Ne smatra se konačnim godišnjim porezom plaćeni porez po odbitku u slučajevima:

1) dohotka od nesamostalne djelatnosti iz više radnih odnosa po osnovu nesamostalne djelatnosti kod više poslodavaca;

2) dohotka od nesamostalne djelatnosti koji se stiče neposredno iz inostranstva, bez posredovanja rezidentnog poslodavca;

3) dohotka od samostalne djelatnosti uz koju je porezni obveznik u istom periodu ostvario druge oblike dohotka za koje je propisana obaveza podnošenja godišnje porezne prijave.

(4) U slučajevima iz stava (3) ovog člana, porezni obveznik je dužan u godišnju poreznu prijavu unijeti i dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaren u Federaciji, ali ne i oblike dohotka ostvarene u istom poreznom periodu u Federaciji za koje se plaćena akontacija poreza po odbitku smatra konačnom poreznom obavezom.

XI. OPOREZIVANJE DOHOTKA KOJI OSTVARE NEREZIDENTI NA TERITORIJI FEDERACIJE

Član 62.

(1) Rezidentni isplatioci koji dohodak isplaćuju nerezidentnim poreznim obveznicima, dužni su pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak, u skladu sa odredbama Zakona.

(2) Porez na dohodak na prihode koje na teritoriji Federacije ostvari nerezident povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti (umjetnici, sportisti, književnici, i dr.), uključujući i djelatnosti vezane za novinarstvo, radio, televiziju, te organizaciju zabavnih priredbi, obračunava se i plaća po odbitku, primjenom stope 10% na osnovicu koju čini ukupan ostvareni prihod, bez prava na lični odbitak iz člana 24. Zakona. U skladu sa članom 30. stav (1) Zakona, obračunati i plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obavezom i porezni obveznik - nerezident koji je te prihode ostvario nije obavezan za ovaj prihod podnositi godišnju poreznu prijavu.

(3) Na zahtjev nerezidenta nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave dužna je nerezidentu izdati potvrdu o plaćenom porezu na dohodak u Federaciji.

(4) Rezidentni isplatioci dohotka koji vrše isplatu dohotka nerezidentnim poreznim obveznicima koji imaju prebivalište u državama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključen i ratificiran ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, dužni su prilikom isplate obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak na način utvrđen ugovorom.

XII. GODIŠNJI OBRAČUN POREZA NA DOHODAK

1. Godišnja porezna prijava

Član 63.

(1) Porez na dohodak konačno se utvrđuje na osnovu godišnje porezne prijave koju je porezni obveznik dužan podnijeti do 28. februara tekuće za prethodnu godinu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave prema mjestu plaćanja poreza u skladu sa članom 37. Zakona.

(2) Rezidentni porezni obveznici podnose godišnju poreznu prijavu za dohodak ostvaren u i izvan Federacije a nerezidentni porezni obveznici samo za dohodak ostvaren u Federaciji.

(3) Nosilac zajedničke djelatnosti i nosilac zajedničke imovine i imovinskih prava dužni su sačiniti godišnju prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti (obrazac GPZ –1052) i dostaviti je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave prema svom prebivalištu (odnosno mjestu registracije djelatnosti), odnosno prema mjestu gdje se imovina nalazi po osnovu koje se ostvaruje dohodak. Prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti nosilac zajedničke djelatnosti i nosilac zajedničke imovine dužan je podnijeti prije godišnje porezne prijave iz člana 34. Zakona, a najkasnije do 31. januara tekuće za proteklu godinu.

Član 64.

U skladu sa članom 36. st. (4) i (5) Zakona, godišnju poreznu prijavu nisu dužni podnijeti porezni obveznici poreza na dohodak:

1) zaposlenici koji su ostvarili dohodak od nesamostalne djelatnosti u i izvan Federacije samo od jednog rezidentnog poslodavca a koji u istom poreznom periodu nisu ostvarili dohotke iz drugih izvora.

2) porezni obveznici koji su u poreznom periodu ostvarili samo dohotke za koje je obračunat, obustavljen i uplaćen porez po odbitku kao konačna porezna obaveza i to:

- dohodak od nesamostalne djelatnosti za rad u trajanju do 80 sati mjesečno kojim je isplaćen prihod do 250,00 KM,

- dohodak od ulaganja kapitala,

- dohodak od imovine ostvaren iznajmljivanjem kuća, stanova i kreveta turistima koji plaćaju boravišnu taksu,

- dohodak od otuđenja nekretnina,

- dohodak od nagradnih igara i igara na sreću ,

- dohodak od ulaganja kapitala,

3) porezni obveznici - nerezidenti za dohodak ostvaren povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti.

1.1. Sadržaj godišnje porezne prijave

Član 65.

Godišnja porezna prijava poreza na dohodak sastoji se iz pet dijelova, i to:

Prvi dio sadrži slijedeće podatke o poreznom obvezniku: jedinstveni matični broj, prezime i ime, adresa prebivališta, kućicu za oznaku u vezi izmjene kontakata, porezni period, broj telefona i e-mail adresu.

Drugi dio sadrži podatke o iznosima dohodaka – gubitaka po vrsti odnosno izvoru prihoda i ukupno.

Treći dio sadrži podatke o ukupnom iznosu ličnog odbitka za koji porezni obveznik može umanjiti poreznu osnovicu za porezni period za koji podnosi poreznu prijavu, kao i podatke o iznosima ličnih odbitaka utvrđenih na osnovu ukupnog faktora iskazanog u poreznoj kartici (obrazac PK-1002), kao i podatke o pojedinačnim ličnim odbicima propisanim članom 24. st. (7) – (10) Zakona, koje porezni obveznik može odbiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije koju je obavezan priložiti uz podnesenu godišnju poreznu prijavu.

Četvrti dio sadrži podatke o utvrđivanju ukupnog godišnjeg dohotka – gubitka, porezne osnovice, iznosa porezne obaveze, iznosa akontacija uplaćenih u toku poreznog perioda, te eventualne razlike više ili manje uplaćenog poreza za porezni period za koji se podnosi porezna prijava. Peti dio porezne prijave sadrži izjavu poreznog obveznika o tačnosti i vjerodostojnosti podataka iskazanih u poreznoj prijavi, kao i njegov potpis i datum kada je prijava sačinjena.

1.2. Prilozi uz godišnju poreznu prijavu

Član 66.

Porezni obveznik dužan je uz godišnju prijavu priložiti slijedeću dokumentaciju:

1) za dohodak od nesamostalne djelatnosti, osim dohotka koji se oporezuje prema članu 27. st. (5) i (6) Zakona, i dohotka od samostalne djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti iz člana 12. stav (4) tačka 1) Zakona, fotokopiju godišnjeg / ih izvještaja (obraci GIP-1022),

2) za dohodak od samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti sličnih obrtu, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva:

- specifikaciju za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (obrazac SPR-1053),

- popisnu listu dugotrajne imovine (obrazac PLDI -1043),

- ugovore i dokumentaciju o otuđenju djelatnosti,

- dokumentaciju o udjelu o zajedničkom dohotku.

3) Za dohodak od samostalnih djelatnosti slobodnih zanimanja iz člana 12. stav (3) tačka 4) Zakona, koji se oporezuju po odbitku, druge samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tač. 2) i 3) Zakona, dohodak od imovine i imovinskih prava iz člana 32. st. (1) i (3) Zakona, za dohodak od ulaganja kapitala, za dohodak od nagradnih igara i igara na sreću i dohodak od nesamostalnih djelatnosti iz člana 27. st. (5) i (6) Zakona, godišnji izvještaj isplatioaca dohotka o obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu po odbitku,

4) za priznavanje dijela ličnog odbitka po osnovu troškova zdravstvenih usluga originalne račune o obavljenoj usluzi i potvrdu o njihovom plaćanju,

5) za priznavanje dijela ličnog odbitka po osnovu uplaćenih premija za životno osiguranje, uplaćeno dobrovoljno zdravstveno i / ili penzijsko osiguranje iz člana 24. stav (8) Zakona, fotokopiju naloga o uplati premije,

6) za priznavanje dijela ličnog odbitka po osnovu plaćenih kamata na stambeni kredit, fotokopiju ugovora o kreditu, dokaz o plaćenim kamatama u toku poreznog perioda za koji se podnosi godišnja prijava, dokaze da obveznik i njegov bračni drug ne posjeduju nepokretnu imovinu za stanovanje, odnosno dokaz da su sredstvima odobrenog stambenog kredita nabavili, ili namjeravaju nabaviti odnosno izgraditi stambeni objekt kojim po prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje.

7) za dohodak ostvaren i oporezovan u inostranstvu, dokaz o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inostranstvu.

2. Sadržaj godišnje prijave dohotka od zajedničkog obavljanja djelatnosti

Član 67.

(1) Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti sadrži slijedeće podatke:

1) naziv i adresu sjedišta zajedničke djelatnosti,

2) ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj (statistički odnosno jedinstveni matični broj - JMB), adresa prebivališta nosioca zajedničke djelatnosti svakog supreduzetnika.

3) iznos zajedničkog dohotka utvrđenog na osnovu poslovnih knjiga koje se vode za zajedničku djelatnost, odnosno za zajedničku imovinu i imovinska prava,

4) raspodjelu zajedničkog dohotka na supreduzetnike prema učešću svakog od njih u zajedničkom dohotku i iznosu udjela svakog supreduzetnika u zajedničkom dohotku,

5) popis priloga uz zajedničku poreznu prijavu.

(2) Uz godišnju poreznu prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti treba dostaviti:

1) ugovore i drugu dokumentaciju o zajedničkoj djelatnosti i odnosima između supreduzetnika ako ranije nije dostavljena Poreznoj upravi,

2) ugovore i drugu dokumentaciju o otuđenju zajedničke djelatnosti, ako se djelatnost ne nastavlja,

3) pregled poslovnih prihoda i rashoda ako se ne vode poslovne knjige (dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava),

4) popis dugotrajne imovine,

5) izvod iz poslovnih knjiga sa podacima o ukupnim prihodima i ukupnim rashodima i podatak o ukupnom broju zaposlenih sa stanjem na dan 31. decembra.

3. Godišnji obračun poreza na dohodak

3.1. Porezni period za koji se dohodak utvrđuje

Član 68.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i obračunava za kalendarsku godinu, ali se na isti način obračunava dohodak i za kraći porezni period (član 8. stav (2) Zakona).
(2) Ako u toku kalendarske godine rezidentni porezni obveznik postane nerezidentni porezni obveznik ili nerezidentni porezni obveznik postane rezidentni porezni obveznik, dužan je u prilogu porezne prijave dati podatke o pojedinim periodima ostvarenja dohotka. Za oba perioda izrađuje se jedan godišnji obračun.

3.2. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak

Član 69.

(1) Od utvrđenog godišnjeg poreza na dohodak odbijaju se akontacije koje su uplaćene u toku poreznog perioda za oblike dohotka koji su iskazani u godišnjoj poreznoj prijavi, i to po osnovu:

- 1) dohotka od nesamostalne djelatnosti koje je obračunao, obustavio i uplatio poslodavac ili sam porezni obveznik, kao i druge samostalne djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti;
- 2) dohotka od samostalnih djelatnosti, odnosno dohotka od obrta i djelatnosti srodnih obrtu, osim dohotka koji se paušalno oporezuje,
- 3) dohotka od drugih samostalnih djelatnosti,
- 4) dohotka od imovinskih prava, na koji se u toku poreznog perioda plaća akontacija poreza,
- 5) plaćeni porez izvan Federacije koji se može uračunati u skladu sa članom 35. stav (4) Zakona.

(2) Ako nakon odbitka plaćenih akontacija poreza na dohodak iz stava (1) ovog člana preostane razlika za uplatu porezni obveznik je dužan tu razliku platiti do isteka roka za podnošenje godišnje porezne prijave.

(3) Ako nakon odbitka plaćenih akontacija poreza na dohodak od utvrđene godišnje obaveze preostane razlika više plaćenog poreza, u skladu sa odredbama čl. 69. do 72. Zakona o Poreznoj upravi, koristiti će se za podmirenje obaveza tekućeg poreznog perioda, odnosno za podmirenje drugih dospjelih neplaćenih poreza ili ako nema dospjelih neplaćenih poreza ili su te obaveze bile manje od preplaćenog iznosa, na osnovu zahtjeva poreznog obveznika izvršit će se povrat preplaćenog iznosa i to u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva.

3.3. Priznavanje poreza na dohodak plaćenog izvan Federacije

Član 70.

(1) Porez koji rezidentni porezni obveznik plati na dohodak koji ostvari izvan teritorije Federacije (u drugoj državi i/ili drugom entitetu BiH i/ili Brčko Distriktu BiH) a priznat će se kao plaćeni porez na dohodak u Federaciji, do iznosa koji bi na taj dohodak obveznik bio dužan platiti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak,

osim ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije određeno.

(2) Porez plaćen izvan Federacije može se priznati samo na osnovu potvrde nadležnog poreznog organa.

(3) Plaćeni porez izvan Federacije može se uračunati samo ako odgovara federalnom porezu na dohodak i to do visine obračunatog poreza na dohodak utvrđenog u skladu sa Zakonom.

(4) Iznosi poreza plaćenog u inostranstvu preračunavaju se u konvertibilne marke (KM) primjenom srednjeg kursa Centralne banke BiH na dan utvrđivanja poreza.

(5) Uračunavanje plaćenog poreza izvan Federacije vrši se prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak i iskazuje se u podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi.

XIII. OSTALE OBAVEZE U POSTUPKU OPOREZIVANJA

Isplate u gotovom novcu

Član 71.

(1) U skladu sa članom 41. Zakona, organi državne vlasti, sudske vlasti i uprave, te drugi državni organi i službe jedinica lokalne samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, preduzetnici - pravna i fizička lica poslodavci i isplatioci prihoda dužni su poreznim obveznicima isplate prihoda koji se smatraju dohotkom vršiti na njihov žiro račun kod ovlaštene organizacije za platni promet.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, poreznim obveznicima mogu se isplatiti u gotovom novcu:

1) prihodi koji se prema članu 5. Zakona ne smatraju dohotkom,

2) prihodi na koje se prema članu 6. Zakona, ne plaća porez na dohodak,

3) dohodak od ulaganja kapitala,

4) dohodak od igara na sreću,

5) dohodak od izdavanja stanova,

6) isplate na ime otkupa sekundarnih sirovina i otpada uz uslov da sakupljanje sekundarnih sirovina i otpada nije trajna samostalna djelatnost obveznika u skladu sa članom 12. stav (1) Zakona,

7) isplata naknada za prodate lične stvari fizičkih lica koje nisu služile za obavljanje djelatnosti,

8) prihode koje ostvaruju maloljetna lica do završetka redovnog školovanja od obavljanja sezonskih poslova u poljoprivredi, prodaje novina, ulaznica i sl.

popisivanja, anketiranja, očitavanja brojila i sl., od amaterskog

učestvovanja u radu kulturno umjetničkih društava i sl., pod uslovom da ovi

prihodi kod jednog isplatioca ne prelaze 400,00 KM godišnje.

(3) Isplatama u gotovom novcu, u smislu zakona, smatra se neposredna predaja gotovog novca (novčanica i kovanica), isplata čekom, isplata na štednu knjižicu građana i sve druge isplate izvršene neposredno odnosno mimo žiro računa poreznih obveznika otvorenih kod ovlaštenih organizacija za poslove platnog prometa.

XIV. Prelazne i završne odredbe

Član 72.

(1) Izuzetno od odredbi člana 28. stav (1) Zakona i člana 19. stav (2) ovog pravilnika, radi što bržeg uvođenja u sistem priznavanja prava na umanjenje poreznih osnovica po osnovu izdržavanja članova uže porodice i invaliditeta poreznog obveznika i članova uže porodice koje izdržava, a koje se ostvaruje na osnovu porezne kartice, u prvoj godini primjene Zakona (do 31. decembra 2009. godine), popunjene zahtjeve za izdavanje poreznih kartica svojih zaposlenika (obrazac PK-1001) zajedno sa odgovarajućom dokumentacijom na osnovu koje se utvrđuje ukupan faktor za izračunavanje iznosa ličnog odbitka, prikupljat će poslodavci.

(2) Nakon sravnjivanja podataka iz zahtjeva sa priloženom dokumentacijom poslodavci mogu utvrditi ukupan faktor za izračunavanje mjesečnog iznosa ličnog odbitka svakog zaposlenika pojedinačno i isti primjenjivati već kod prve isplate plaće u 2009. godini, prije pribavljanja poreznih kartica (obrazac PK-1002) koje će izdavati Porezna uprava počev od 1. jula 2009. godine, na osnovu dostavljenih zahtjeva od strane poslodavca.

(3) Nakon preuzimanja poreznih kartica od Porezne uprave, poslodavci će biti obavezni uskladiti obračunate akontacije poreza na plaću i utvrđene iznose ličnih odbitaka obračunate na osnovu zahtjeva svojih zaposlenika sa ličnim odbicima utvrđenim na osnovu ukupnog faktora ličnog odbitka iz porezne kartice, i u slučaju eventualnih razlika uskladiti obračunate akontacije poreza na plaću za protekli period kao i evidencije o izvršenim isplatama plaća (obrazac OLP -1021).

(4) Od 1. maja 2009. godine poslodavci koji imaju više od 10 zaposlenika, zahtjeve za izdavanje poreznih kartica za svoje zaposlenike dostavljat će u elektronskoj formi (na CD-u ili e-mail-om), a poslodavci koji zapošljavaju manje od 10 lica, kao i fizička lica – rezidenti koji ostvaruju prihode po osnovu nesamostalne djelatnosti neposredno iz inostranstva, zahtjeve za izdavanje poreznih kartica mogu Poreznoj upravi dostavljati u elektronskoj formi, putem pošte ili neposredno.

(5) Za tačnost podataka iskazanih u zahtjevu za izdavanje porezne kartice koji će biti dostavljeni putem poslodavca, solidarno će biti odgovorni i poslodavac i zaposlenik.

(6) Zaposlenici koji svoju poreznu karticu ne pribave u 2009. godini na način utvrđen u st. (1) do (5) ovog člana, pravo na lični odbitak za 2009. godinu mogu ostvariti na osnovu podnesene godišnje porezne prijave sa priloženom vjerodostojnom dokumentacijom.

Član 73.

(1) Izuzetno od odredbi člana 17. ovog pravilnika, poslodavci koji do 1. januara 2009. godine, tj. do početka primjene Zakona o porezu na dohodak, plaće svojih zaposlenika ne utvrde odnosno isplatu istih ne ugovore u bruto iznosu ili u bruto iznosu umanjenom za obavezne doprinose iz osnovice, bit će dužni bruto iznos plaće za obračun obaveznih doprinosa i za utvrđivanje osnovice za obračun poreza na plaću, utvrđivati na osnovu formule propisane članom 49. Zakona.

(2) Poslodavci iz stava (1) ovog člana bit će dužni obračun i uplatu obaveznih doprinosa iz osnovice kao i akontacije poreza na plaće svojih zaposlenika u 2009. godini, vršiti na način utvrđen u stavu (1) ovog člana, sve do utvrđivanja odnosno ugovaranja "novih" plaća svojih zaposlenika u bruto iznosu ili u bruto iznosu umanjenom za obavezne doprinose.

100 neto naknada x (-----)

95 neto plaća x 1,05263

Bruto = ----- = -----

100 – zbirna stopa doprinosa iz plaće 0,69

100

Član 74.

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz člana 12. stav (2), tač. 1), 2) i 3) Zakona, dužni su na dan 31. decembra 2008. godine izvršiti popis zaliha roba, repromaterijala i gotovih proizvoda po nabavnim cijenama sa uračunatim porezom na dodatnu vrijednost i ukupnu vrijednost iskazati kao početno stanje za 2009. godinu u knjizi prihoda i rashoda.

Član 75.

(1) Porezni obveznici koji u 2008. godini obavljaju samostalne djelatnosti a obavezni su na osnovu odredbi zakona o porezima kantona voditi poslovne knjige, mogu do nabavke "novih" poslovnih knjiga propisanih Zakonom o porezu na dohodak, knjiženja poslovnih promjena u 2009. godini vršiti u "starim" poslovnim knjigama, ukoliko u istim ima neiskorištenih stranica, ali ne duže od 30. juna 2009. godine.

(2) Porezni obveznici iz stava (1) ovog člana, prije prelaska na "nove" poslovne knjige, dužni su zaključiti knjiženja poslovnih promjena u "starim" poslovnim knjigama i zaključena stanja prenijeti u "nove" poslovne knjige koje se prije upotrebe moraju ovjeriti u nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave.

Član 76.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 1. januara 2009. godine, izuzev člana 72. ovog pravilnika koji će se primjenjivati od osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj:05-02-6605/08 Ministar

Oktoobra,2008.godine Vjekoslav Bevanda